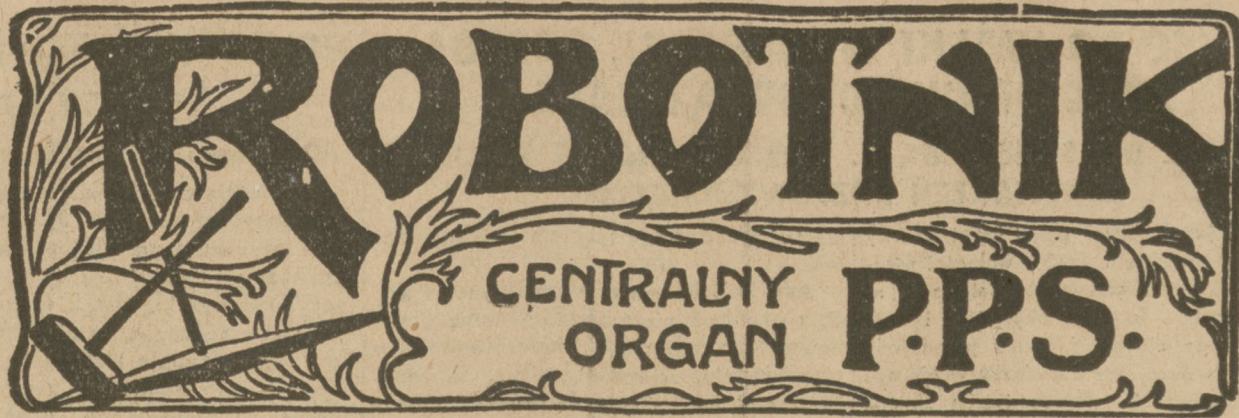


**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.



PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Administracja — tel. 120-13.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

**NUMER POJEDYNCZY
20 GROSZY.**

WARUNEK NIEZBĘDNY

Uważamy za obowiązkiem powiedzieć parę rzeczy z całą otwartością, dopóki nie jest jeszcze zapóźno. Cała przeszłość, cały dorobek ideowy Polskiej Partii Socjalistycznej upoważniają nas do „postawienia kropki nad literą i”, co stanowi wykonanie żądań, nadchodzących ze wszystkich stron kraju od najszerzych kół naszych towarzyszy.

Demokracja może żyć tylko w atmosferze uczciwej. Potrafi walczyć z faszyzmem, z komunizmem równą bronią. Demokracja musi umrzeć, jeżeli fałszerstwo, kłamstwo i przemoc mają zastąpić jej normalne środki działania i warunki rozwoju. Tam, gdzie umiera demokracja, na scenę występuje prędzej lub później Rewolucja ze wszystkimi skutkami i konsekwencjami. Socjalizm polski dokonał ogromnego dzieła: powrócił klasie robotniczej Ojczyznę. Złożyły się na ten fakt podstawowy niezliczone wysiłki, poczynając od walki Organizacji Bojowej, poprzez dzieje wojny i okupacji, aż do okresu polityki socjalistycznej w Państwie niepodległym. Proletariat polski, polski pracownik umysłowy zdawał nieraz, zdaje codziennie egzamin ze swego przywiązania do Rzeczypospolitej, ze swej ofiarności dla niej. Ofensywa komunizmu w latach 1918 — 1920 rozbiła się o mur socjalistycznych robotników. Hasłem, przy którym staliśmy niezłomnie, było hasło demokracji.

Postawa mas pracujących rozstrzygnęła — naszym zdaniem — o powodzeniu przewrotu majowego. Późniejsza polityka Rządu skłoniła nas do przejścia do opozycji; Socjalizm polski nie mógł akceptować „pomajowego” systemu rządzenia trzydziestomilionowym narodem.

Czekaliśmy cierpliwie na dzień zarządzenia wyborów. Mówiliśmy klasie robotniczej: wytrzymajcie spokojnie! wybijcie godzinę nowego Sejmu; rozstrzygnie kraj, rozstrzygniecie Wy Waszym głosowaniem. Mówiliśmy: nie przejmujcie się Nieswieżem, Dzikowem, monarchistami. Ostatnie słowo należy do wyborów powszechnych. Cała słabość reakcji ziemiańskiej wystąpi wtedy na jaw.

Konstytucja Rzeczypospolitej, ordynacja wyborcza do pierwszego i do drugiego Sejmu budowane były pod znakiem niezależności głosowania, niezależności organizacyjnej aktu, którym Polska decyduje o własnych losach. Rząd Ludowy w najtrudniejszych warunkach politycznych dochował tego przykazania, bo wiedział, że wszystko inne jest sto razy gorsze od największych wad ustroju demokratycznego, bo wiedział, że tam, gdzie demokracja umarła, przychodzą faszyzm, komunizm albo Rewolucja.

Wybory do trzeciego Sejmu zostały rozpisane. Odetchnęliśmy z ulgą. I oto każdego dnia otrzymujemy wiadomości, których ani usprawiedliwić, ani wytłumaczyć niepodobna.

Panowie wojewodowie, starostowie, komendanci policji zajęli się „organizowaniem” kampanii wyborczej, zwołują posiedzenia działaczy różnych grup i stronnictw, odbywają z nimi konferencje, udzielają wskazówek, ustalają nazwiska kandydatów. Co to ma znaczyć? „Kandydatury oficjalne” z czasów Napoleona III? Wywiadowcy policji spacerują po zgromadzeniach publicznych, krzyczą, gwiżdżą, hałasują — raz w tej, raz w owej roli. Wójtowie otrzymują „dyrektywy” wyborcze od starostów. Ten i ów wysoki dygnitarz państwowy nie ma na nic czasu, bo... jest zajęty wyborami.

I — wreszcie fakt ostatni — konfiskata odezwy „Wyzwolenia”. Wybitni prawnicy różnych kierunków demokratycznych, między innymi zgłosił nieposzlakowany „piłsudzczy” sędzieli godzinami nad jej tekstem, nie umiając ani weź znaleźć w żadnym kodeksie karnym, w żadnym dekrecie prasowym nie, coby mogło

C. K. W.

Posiedzenie plenarne C. K. W. odbędzie się w środę, 21 grudnia, o g. 5 p. p. w lokalu Z. P. P. S. w Sejmie. Sekretariat Generalny.

OD ADMINISTRACJI

Do dzisiejszego numeru „Robotnika” dołącza się dla wszystkich prenumeratorów zamiejscowych blankiet nadawczy P. K. O. Nr. 175 dla ułatwienia opłaty należności za prenumeratę. Nieopłacone egzemplarze będą z dn. 1 stycznia 1928 r. wstrzymane. Administracja „Robotnika”.

PRZECIW INTERESOM KLASY PRACUJĄCEJ

Berlin, 16 grudnia (AW). Komisja podatkowa Reichstagu przyjęła dziś kompromisowy wniosek partji rządowych, dotyczący podatku od płac robotniczych odrzucając wszystkie wnioski opozycji o podwyższeniu minimum egzystencji. Niemiecka partja ludowa, która wczoraj je-

szcze oświadczyła się przeciwko wnioskowi kompromisowemu, głosowała dziś za jego przyjęciem. Socjalistyczny „Vorwarts” ostro krytykuje przyjęcie ustawy, którą uważa za korzystną dla klas posiadających.

AUSTRIA PODWYŻSYŁA PŁACE URZĘDNIKOM PAŃSTWOWYM

Wiedeń, 16 grudnia (PAT.). Rada narodowa przyjęła dziś ustawę, re-

gulującą nowe uposażenia urzędników państwowych.

ODWROT OD KOMUNIZMU

Lipsk, 16 grudnia. (AW). Klub komunistyczny rady miejskiej w Wernigerode zgło-

sił zbiorowy akces do partji socjal - demokratycznej.

NIE CHCĄ Z NIMI NAWET HANDLOWAĆ!

Waszyngton, 16 grudnia (PAT). Jednastu członkom rady gospodarczej rządu sowieckiego, którzy z Makarowem na czele przybyli na pokładzie „Berengaria” do Nowego Jorku, został zabroniony wjazd. Odstawiono ich na-

razie do Ellis Island, gdzie ich też internowano aż do ostatecznej decyzji. Makarow jest przeciwnikiem rosyjskiego trustu metalowego. Delegacja zamierzała zakupić w Ameryce maszyn rolniczych za 10 milionów dolarów.

NA DRODZE DO FRANCUSKO-AMERYKANSKIEGO SOJUSZU

Waszyngton, 16 grudnia (AW). Bawiący tu ambasador amerykański w Paryżu Harrick konferował wczoraj z prezydentem Coolidge’em i sekretarzem stanu Kellogg’em. Po konferencjach tych oświadczył Harrick przedstawicielom

prasy, iż w dniu 14 stycznia udaje się z powrotem do Paryża gdzie rozpoczyna się bezwzględnie rokowania w sprawie zawarcia proponowanego przez Branda sojuszu francusko - amerykańskiego.

PROGRAM WALKI Z OPOZYCJĄ W ROSJI

Moskwa, 16 grudnia (AW). C. K. Wszechzwiązkowej Partji Komunistycznej zwrócił się z instrukcją do wszystkich podwładnych sobie organów partyjnych z instrukcją nakazującą konieczność natychmiastowego usuwania opozycjonistów ze stronnictwa, przyczem jako motyw wykluczenia wystarczy wystąpienie publiczne członka partji, bądź

krytykując zasady aktualnego kursu Politbiura, bądź broniące postępowania opozycji, bez względu na argumentację mówcy. Jednocześnie instrukcja nakazuje bezwzględne rozwiązywanie wszelkich zebrań członków partji, o których odnośnie władze partyjne nie zostały powiadomione.

TROCKIEMU PRZEMAWIAĆ NIE WOLNO!

Moskwa, 16 grudnia (AW). Opozycjonści z Trocki’em na czele usiłowali przed gmachem Wielkiego Teatru odbyć wiec. Wiec rozpoczął się przemówieniem Tro-

ckiego, jednakże przybyła na miejsce milicja zażądała od mówcy przerwania przemówienia. Wiec został rozwiązany.

ZBLIŻENIE FRANCUSKO-WŁOSKIE

Paryż, 16 grudnia (PAT). Prasa paryska powitała z wielkim zadowoleniem złożone wczoraj przez Mussoliniego na radzie miejskiej oświadczenie w sprawie możliwości i konieczności zblżenia wło-

sko - francuskiego. W paryskich kołach politycznych przypuszcza się, iż w najbliższym już czasie rozpoczyna się dyplomatyczne w tej sprawie pertraktacje.

te konfiskatę już nie usprawiedliwić, ale poprostu uczynić zrozumią. Więc gdzie jest Prawo? Trzeba wziąć pod uwagę, że jeśli go niema dla Komisarjatu Rządu, to niema go również dla obywateli.

My nie jesteśmy ludźmi, których łatwo zastraszyć. Są chwile, kiedy przemilczanie oznacza podłość. Dlatego mówimy wyraźnie: wybory „galicyskie” w stylu Badeniego — to cios, zadany nie „Obwiepolowi”, ale sercu demokracji, ale jutru Polski. Wybory, które nie wychowują, — demoralizują. Demokracja, która jest oszukaństwem i naciskiem administracji, — to samobójstwo. A potem może zabraknąć już drogi powrotu. Dzisiaj — póki jeszcze nie jest za-

późno — podnosimy nasz głos. Niezapomniany Feliks Perl, redaktor naczelny „Robotnika”, marzył o „Rewolucji w Majestacie Prawa”. Na tej idei P. P. S. oparła siebie w Polsce wywalczony. Nie piszemy, by grozić, nie piszemy dla demagogii. Powtarzamy głosy, które rozbrzmiewają na każdym zebraniu robotniczym: skoro przestaje obowiązywać Prawo, „lud jest wolny od posłuszeństwa”.

Warunkiem niezbędnym dla przyszłości kraju jest postulat: wybory r. 1928 muszą być wyborami swobodnymi bez nacisku administracji i w zgodzie z ustawą!

Mieczysław Niedziałkowski.

PO REWIZJI W ZARZĄDZIE GŁÓWNYM P. S. L. „WYZWOLENIA”

Jak donieśliśmy wczoraj, policja przeprowadziła z polecenia Komisarjatu Rządu rewizję w lokalu Zarządu Głównego P. S. L. „Wyzwolenie” i skonfiskowała egzemplarze odezwy p.t. P. S. L. Wyzwolenie. Niech żyje autonomia ziem białorusko-litewskich.

Odezwę rozpoczyna charakterystyka stosunków, panujących w ruchu ludowym; następnie czytamy słowa potępienia dla „nowych” partji w rodzaju Krajowego Stronnictwa Ludowego; idą wreszcie postulaty praktyczne, a mianowicie:

- 1) „Wyzwolenie” chce uczynić z Polski rzeszospolitą ludową z rządem robotniczo - włosciańskim,
- 2) „Wyzwolenie” żąda autonomji terytorjalnej dla ziem białoruskich i litewskich, a także ukraińskich,
- 3) „Wyzwolenie” żąda równych praw dla wszystkich obywateli bez różnicy narodowości i wiary.
- 4) „Wyzwolenie” żąda niezwłocznie przeprowadzenia reformy rolnej bez odszkodowania.
- 5) „Wyzwolenie” żąda zastąpienia urzędników, nasłanych na kresy z innych części Państwa, przede wszystkim przez ludzi miejscowych, znających lepiej miejscową ludność i miejscowe potrzeby.

Odezwą kończą zwykle w takich publikacjach zawołania na cześć „Wyzwolenia”.

Oto wszystko. Konfiskatę zarządzo jednocześnie z polecenia władz bezpieczeństwa w Wilnie.

W odezwie niema nawet słowa o Rządzie, samo pojęcie „Rząd” nie jest ani razu użyte.

Późnym wieczorem otrzymaliśmy wiadomość, że na mocy decyzji p. ministra spraw wewnętrznych Składkowskiego konfiskata odezwy, o której piszemy, została cofnięta.

CÓŻ TO ZA OBYCZAJE?

Opisaliśmy przed chwilą historję konfiskaty odezwy „Wyzwolenia”. Sens jest taki: dygnitarz prowincjonalny zarządza sobie, zgłola nie dbając o żadne ustawy, represję policyjną wobec poważnego stronnictwa, a władze Rządu centralnego nawet się nie potroszcza o sprawdzenie „dyrektywy” i nasylają

Wiadomość tę notujemy ze szczerą przyjemnością. Ale samo cofnięcie nie wystarczy. Opinia demokratyczna, cała bez przesady opinja demokratyczna, domaga się satysfakcji, wyjaśnienia, kto wydał polecenie konfiskaty i ukarania winnych. Polska ma dość samowoli kacyków prowincjonalnych, którzy sądzą, że im wszystko wolno. Samowola musi ulegać karze, właśnie w imię „sancji moralnej” biurokratów.

„Głos Prawdy”, organ podobno „radikalizmu” polskiego, pozwolił sobie na komentarz następujący do konfiskaty cmawianej w formie własnej depechy z Wilna:

„Dziś organy bezpieczeństwa wydelegowały do Sekretariatu Wyzwolenia kilku funkcjonariuszy policji, którzy przeprowadzili konfiskatę ostatnio wydanej przez Wyzwolenie odezwy, zredagowanej w duchu wybitnie antypaństwowym i antyrządowym”.

Treść odezwy czytelnicy nasi już znają. Jesteśmy upoważnieni przez kierownictwo Polskiej Partji Socjalistycznej, P. S. L. „Wyzwolenia” i przez szereg bezpartyjnych działaczy, którzy pozostali wierni demokracji, niezależnie od ich stosunku osobistego do dzisiejszej sytuacji politycznej, do napiętnowania notatki „Głosu Prawdy” w obliczu całej uczciwej opinji. „Głos Prawdy” stracił prawo moralne do reprezentowania jakiegokolwiek odłamu myśli demokratycznej i radykalnej w Polsce.

Prezydium Zarządu Głównego P. S. L. „Wyzwolenie” składa za naszym pośrednictwem serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy osobście lub pisemnie wyrazili stronnictwu współczucie z powodu nieuzasadnionej konfiskaty i potępienie dia oburzającej napaści „Głosu Prawdy”.

**PRZED WYBORAMI
ZMUDNA DROGA**

Zebrań w celu organizacji „wielkiego bloku katolickiego” odbywają się równolegle w dwóch — że tak powiemy — lokalach; jedne w sekretarjacie Ch. D., drugie u marsz. Senatu Trąpczyńskiego-

policjantów na lokale, chronione przez Konstytucję. Sprawca owej konfiskaty skompromitował nie tylko siebie, ale i Rząd. Musi więc odpowiadać za swój bujny temperament. Co do nas, nie pozwolimy sprawie zasnąć, ujawnimy wszystkie nazwiska i wszelkie tawarzyszące konfiskacie okoliczności.

Jak dotąd, ani jedne, ani drugie nie dały jednak widomych rezultatów.

„KOMENTARZ”, UDZIELONY W SPOSÓB OSOBLIWY

Przy okazji zebrania Towarzystwa im. Piotra Skargi dowiedzieliśmy się, że ks. kardynał Kakowski jest zwolennikiem rozumiemia „listu pasterskiego” bisku-

pów na rzecz przyjaźni dla obecnego Rządu. Czy nie byłoby prościej ogłosić w prasie jasny, niedwuznaczny, wyraźny komunikat?

TAKŻE „BLOK”

„Polska Zachodnia” donosi, że na Śląsku podpisana została umowa co do bloku wyborczego pomiędzy „Piastem” a „Narodowo - Chrześcijańskim Zjedno-

zeniem Pracy”.

TECHNIKA WYBORCZA

Generalny Komisarz Wyborczy mianował już przewodniczących Okręgowych Komisji Wyborczych.

Mianowano — pomiędzy innymi — p.p. T. Pędowskiego (Warszawa), M. Lorentowicza (Warszawa - podmiejska), K. Wierzejewskiego (Siedlce), M. Grabczewskiego (Ostrów maz.), M. Bacciarelliiego (Białystok), W. Komera (Grodno), B. Gontarskiego (Łomża), J. Lewandowskiego (Ciechanów), J. Włoczewskiego (Plock), Cz. Rosta (Włocławek), Cz. Leszczyńskiego (Łowicz), W. Rewskiego (Błonie), K. Korwin - Korotkiewicza (Łódź), St. Bełżyńskiego (Łódź-powiat), P. Masłowskiiego (Konin), F. Głowackiego

(Kalisz), St. Kamienobrodzkiego (Częstochowa), K. Imienińskiego (Piotrków), St. Brzozowskiego (Radom), A. Lachowickiego - Czechowicza (Kielce), J. Sokołowskiego (Będzin), E. Jeżmana (Sandomierz), J. Czarnieckiego (Iłża - Wierzbnik), M. Lewonowicza (Łuków), L. Karnowskiego (Biała Podlaska), J. Niecińskiego (Lublin), H. Raczynskiego (Zamość), St. Kiełpsza (Krasnystaw).

Przewodniczących Komisji Okręgowych z innych dzielnic podamy jutro. Wszyscy mianowani są sędziami bądź Sądów Okręgowych, bądź też sędziami pokoju.

REFERAT WYBORCZY W MIN. SPRAW WEWN.

W Min. Spraw Wewn. utworzono specjalny referat wyborczy, na czele którego stanął radca J. Pokrzywnicki. Zadaniem jego

będzie załatwianie wszelkich spraw, dotyczących technicznej strony wyborów,

ZBLIZKA I ZDALEKA

WSPOMNIENIA STEEDA.

IV.

Pewnego dnia Steed zgłosił się do Clemenceau (Klemanso).

— Pan wraca do władzy, panie prezydencie?

— Tak. Kraj żąda tego. To jest siła.

— Co pan będzie robił?

— Wojnę.

— A sprawa Caillaud (Kajo)?

— To jest część wojny. Zajmę się tą sprawą.

— Kogo pan powoła jako ministrów? Czy Albert Thomas będzie ministrem?

— Jeżeli będzie chciał, będzie nim. Jeżeli nie, obejdę się bez niego.

— Czy mogę mu to powtórzyć?

— Oczywiście.

Steed poszedł do tow. Albert Thomas.

— Zdaje się, że Clemenceau zostaje pierwszym ministrem?

— Myli się pan najzupełniej. Partja socjalistyczna zbuntowała się przeciwko niemu, a Komisja Centralna Związków Zawodowych nie chce słyszeć o nim.

— A jednak wiadomości moje są pewne. Wiem ponadto, że Clemenceau chce zwrócić się do pana.

— Muszę myśleć o partji.

— Ależ panie Thomas, są chwile, w których szef partji musi rozstrzygnąć zagadnienie, czy prowadzić swoich zwolenników, czy też iść za nimi. Zdaje się, że taka godzina wybiła właśnie dla pana.

— Boję się, że partja nie pójdzie za mną. Zdaje mi się też, że pan myli się, i że sprawy nie idą w kierunku, jaki pan uważa za konieczny”. 11 listopada, opowiada Steed, Clemenceau odwiedził Albert Thomas i powiedział mu, co następuje:

— Staję na czele gabinetu. Jestem stary, pan jesteś młody. Daj mi pan rękę, a niezadługo staniesz na moim miejscu”. Albert Thomas w odpowiedzi zaczął mówić o partji. Wtedy Clemenceau zaklął i odwrócił się od niego.

13 listopada upadło ministerjum Painleve (Peleve). Steed spotyka Thomasa.

— Pan słyszał, Clemenceau tworzy swój rząd.

— Pan się myli. Wracam z pałacu Prezydenta Republiki. Rzeczy pójdą w innym kierunku.

— Ależ wiadomości moje są zupełnie pewne.

— Pan się myli, pan się myli, woła Thomas.

Clemenceau utworzył rząd swój bez towarzysza naszego i rządził Francją do końca wojny.

Wbrew p. Steedowi i dziś jeszcze uważam, że Thomas dobrze uczynił, że do gabinetu Tygrysa nie wstąpił. Gdyby był wbrew zdaniu partji postąpił, musiałby z partji ustąpić. A niedługo byłoby życie jego w gabinecie, które zaczął rządy swoje od aresztowania i skazania ministrów. Thomas nie mógłby tej poli-

BY IŚĆ DO WALKI WYBORCZEJ, TRZEBA ZNAĆ PRAWO OBOWIĄZUJĄCE

USTAWA Z DN. 5 SIERPNIAR. 1922 W SPRAWIE WOLNOŚCI ZGROMADZEŃ PRZEDWYBORCZYCH

Podajemy dzisiaj pełny tekst ustawy z dn. 5 sierpnia r. 1922 o wolności zgromadzeń przedwyborczych. Ustawa ta ustala prawo każdego obywatela i każdej grupy obywateli. Temu prawu odpowiada określony obowiązek władz administracyjnych. Prawo trzeba znać i trzeba je rozumieć. Niema skuteczniejszego sposobu dla walki z nadużyciami, jak właśnie znajomość praw. zawartych w ustawach obowiązujących.

Red.

Art. 1. Wszystkie zgromadzenia, zwoływane przez wyborców, względnie przez kandydatów na posłów, w okresie wyborczym, t. j. od dnia rozpisania wyborów aż do dnia wyborów, nie wymagają zezwolenia władz administracyjnych.

Art. 2. Zgromadzenie przedwyborcze na drogach i placach publicznych winno być zgłoszone przez osobę, zwołującą zgromadzenie, przed odpowiednią władzą administracyjną I instancji lub najbliższym posterunkiem policyjnym w terminie nie późniejszym niż na 24 godziny przed rozpoczęciem zgromadzenia.

TARYFA KOLEJOWA NIE PODROŻEJE

Wczoraj rozeszły się pogłoski, że zamierzona z dn. 1 stycznia 1923 r. podwyżka cen biletów kolejowych nie zostanie wprowadzona.

NOWA USTAWA O POLICJI PAŃSTWOWEJ

Projekt nowej ustawy o Policji Państwowej znajduje się obecnie w stadium uzgodnienia z poszczególnymi Ministerjami. Opracowanie nowej ustawy o P. P. miało na celu uzgodnienia ustawy, uchwalonej w początkach organizowania się naszego Państwa z późniejszymi ustawami i rozporządzeniami, ustalającymi organizację ogólnej administracji państwowej oraz prawa i obowiązki funkcjonariuszów państwowych.

Zasadnicza koncepcja ustawy z 1919 roku nie została zmieniona. Tak, jak poprzednio, policja państwowa ma podlegać władzom administracji ogólnej, wykonując po zaleceniu bezpośrednio władz sądowniczych i prokuratorskich, jako ich organ po mocniczy przy prowadzeniu karnych dochodzeń i śledztw.

W przygotowaniu policji do należytego wykonywania obowiązków i utrzymania jej na właściwym poziomie projekt zapewnienia władzom administracji ogólnej daleko idące prawo wyglądu i ingerencji. Stanowisko Ministra Spraw Wewn., jako najwyższego zwierzchnika policji, jest w projekcie specjalnie podkreślone.

Nowy projekt różni się od starej ustawy tem, że obejmuje również pragmatykę służbową. Przepisy pragmatyki służbowej dla funkcjonariuszów państwowych, zawarte w tym projekcie, opierają się na ogólnych postanowieniach o służbie cywilnej, uwzględniając specjalne warunki służby

ryki poprzeć. Straciłby i partję i udział w rządzie. Zdrowy instynkt wskazał mu drogę postępowania. Caillaux i Malwy wrócili do życia politycznego, a pierwszy zdażył już być kilka razy ministrem. Ich pro-

dziny przed rozpoczęciem zgromadzenia.

Art. 3. Zgłoszenie, wspomniane w art. 2, może być pisemne albo ustne i powinno zawierać: 1) imię i nazwisko zwołującego, 2) oświadczenie, że zgromadzenie to jest przedwyborcze, 3) adres zwołującego. Władze niezwłocznie wystawiają poświadczenie o zgłoszeniu zgromadzenia.

Art. 4. Wymienione w art. 3 zgłoszenie i poświadczenie są wolne od wszelkich opłat stempowych.

Art. 5. Ustawa niniejsza nie kępuje w niczem zebrani w lokalach zamkniętych, w przeczonym podwórzu i ogródek, stanowicze organicznie zamkniętą całość z gnachem, uważa się za lokal zamknięty.

Art. 6. Wszystkie postanowienia dotychczasowych przepisów, sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc prawa.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a wykonanie jej powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Wzwyżka cen biletów kolejowych nie zostanie wprowadzona.

policyjnej. Projekt przewiduje wydanie specjalnych ustaw o uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym Policji Państwowej.

Uposażenie funkcjonariuszów P. P. według tego projektu ma się składać z uposażenia zasadniczego, stosownie do stopnia służbowego i z dodatkowych świadczeń. W skład uposażenia zasadniczego wchodzi cała płaca miesięczna wraz z dodatkami: rodzinnym, na umundurowanie i wyekwipowanie, oraz mieszkaniowym. Dodatkowe świadczenia obejmują: dodatki służbowe, pomoc lekarską i ulgę w przejazdach — wsiwowymi środkami komunikacji — odszkodowanie otrzymuje wdowa

W zakresie zaopatrzenia emerytalnego projekt postanawia, że do czasu wydania nowej ustawy pozostają w mocy dotychczasowe przepisy emerytalne z pewnymi zmianami. Najważniejsze z tych zmian są, że lata przesłużone w P. P. ze względu na specjalnie uciążliwy i wyczerpujący charakter służby policyjnej, mają być obliczane w wyższym wymiarze: funkcjonariusz P. P., który w związku ze służbą został ranny lub doznał nieszczęśliwego wypadku i utracił całkowicie zdolność do pracy zarobkowej, otrzymuje niezależnie od emerytury jednorazowe odszkodowanie w wysokości dwuletniej płacy oraz takie same odszkodowanie otrzymuje wdowa, względnie dzieci funkcjonariusza P. P., jeżeli z przyczyn związanych ze służbą utracił życie.

cesy były wielką krzywdą i wielkim błędem, który pomógł się na Clemenceau przy wyborach na prezydenta Republiki francuskiej!

Henryk Bezmaki.

PO ZGONIE TOW. DR. JOZEFA ZIELINSKIEGO

LISTY I DEPESE KONDOLENCYJNE

Czcigodna i Kochana Towarzysko!

Z boleścią dowiedziałem się o śmierci kochanego towarzysza Józefa, chociaż była przewidziana. Z boleścią, bo odczuwam jej całą groźbę w sercu Kochanej Towarzyski. Niech kojąco podziela to oświadczenie, że dla Zmarłego było to zakończenie strasznych jego cierpień, i niech Kochaną Towarzyszkę pociesza to powszechne uznanie, jakie wywołała bolesna wiadomość o śmierci towarzysza Józefa, jego wielkich zasług i ten powszechny szacunek dla męża i dla Kochanej Towarzyski.

Zawsze wdzięczny za wszystko dobre co dla niego zrobili

Bolesław Limanowski.

Szanowna Pani Izol

Chory, nie wychodzę z domu i nie mogę jak tylko tą drogą wyrazić Wam najgłębsze współczucie, z tytułu straty, jaką poniosicie Wy, rodzina, my wszyscy i cała społeczność polska. Rozmawiałem dziś z Ministrem Pracy, który mi powiedział, że stanowisko tow. Józefa jest nie do zastąpienia i że jest prawdziwie dumny, że mógł z nim współpracować.

W „Robotniku” znajdziecie dowód co o Nim myślimy.

DALSZY WZROST BEZROBOCIA

LICZBA BEZROBOTNYCH ZWIĘKSZYŁA SIĘ O 4647 OSÓB.

Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za okres od 3 do 10 grudnia włącznie wykazuje 144,566 bezrobotnych, w tej liczbie 34,014 kobiet. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się o 4,647.

Wzrost bezrobocia zanotowano w następujących okręgach P. U. P. P.: woj. śląskie o 681, Tczew o 486, Białą o 377, Bydgoszcz o 366, Częstochowa o 346, Ostrów o 296, pow. warszawski o 176, Lublin o 174, Przemysł o 163, Stanisławów o 156, Lwów o 150, Kraków o 141, Wilno o 134, Radom o 124, Kielce o 123, Włocławek o 113 etc., zmniejszyło się natomiast w Łodzi o 249.

WYTŁUMACZENIE CUDU

Profesor teologii na uniwersytecie w Utrechcie (Holandia) Vischer napisał obszernie dzieło, poświęcone zagadnieniu, czy biblijny wąż istotnie rozmawiał z naszą przababką Ewą. Prof. Vischer obszernie cytując wszystko, co napisane zostało o kulcie dla węzów we wszystkich czasach i wszystkich religijach. Uważa on, że wąż z raju nie jest żadnym symbolicznym wężem ani mitem, lecz prawdziwym w całym tego wyrazu znaczeniu wężem. A ten wąż — jak pisze prof. Vischer — rzeczywście mówił; pisze o tem Mojżesz, a Mojżesz przecież nie skłamałby. Wprawdzie przyrodniczy

Serdecznie całuję dłoń Wasze zaciekle i dobre.

Stan. Posner.

Wielce Szanowna Towarzysko.

Zarząd Główny Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego przesyła wyrazy najserdeczniejszego żalu i współczucia z powodu zgonu nieodżałowanego Męża Waszego, Szanowna Towarzysko, a naszego współtowarzysza pracy.

Zarząd Główny T. U. R.

Ignacy Daszyński,

Stefan Kępcziński,

Zygmunt Piotrowski.

Poza wymienionymi powyżej, nadeszły listy i depeze kondolencyjne od: Instytutu Gospodarstwa Społecznego, Okręgowego Związku Kas Chorych, Zarządu Głównego Związku polskiej Inteligencji Socjalistycznej, Polskiej Inspekcji Pracy, Rady nadzorczej i Zarządu Unizdowskiej Spółdzielni mieszkaniowej, Redakcji i Administracji „Lekarza polskiego”, Towarzystwa polsko-francuskiego, ob. ob.: Ludwika Krzywickiego, T. Męczkowskiej, Hanny i Seweryna Horszowskich, Leona Berensona, Zygmunta i Zofji Limanowskich, W. Szczawińskiej, S. Żnińskiej, A. Divek, S. Surzwickiego z żoną, M. i A. Epsteinów z Parwza, ob. Bizet z Paryża.

WYWÓZ I PRZYWÓZ

W listopadzie r. b. przywieziono z zagranicy 10,471 wagonów różnych towarów, w tem najwięcej ładunków przemysłowych, a następnie rudy żelaznej i artykułów aprowizacji. W tym samym okresie wywieziono zagranicę 36,016 wagonów różnych towarów, w tem 19,773 wag. węgla, przeszło 2000 wagonów żywności, tyleż ładunków przemysłowych i 8011 wagonów drzewa.

WĘGIEL DLA BEZROBOTNYCH

Magistrat wystąpił do ministerjum pracy i opieki społecznej o przyznanie wzorem lat ubiegłych 2000 ton węgla dla rozdania bezrobotnym w zimie r. b. Przydzielony węgiel będzie rozdany ze składów detalicznych miejskich zakładów zaopatrzenia Warszawy w liczbie około 4000 t.

TADEUSZ HARTLEB.

LAT TEMU TRZYDZIESCI, DWADZIEŚCIA...

(Garde wspomnień lwowskich o „Zjednoczeniu”, „Promieniu”, Organizacji „Promienistych”, „Głosie”).

W okresie uroczystości obchodzonych rocznic i tylu drukowanych wspomnień z przed lat niedawnych, nie będzie — sądzę — bez wartości rzucenie okiem wstecz w dalszą przeszłość, gdy przed trzema dziesiątkami lat we Lwowie, w jednym z dwu ognisk prac b. Galicji, tworzyły się organizacje myśli i działania socjalistyczne, które nie bez wpływu pozostały na bieg wypadków późniejszych, na okres wielkiej wojny i odrzucenie Państwa Polskiego.

Tem może pożytecznie wspomnieć o owych czasach i ludziach, gdy obecnie — w dniach tak licznych parad, uroczystości, akademii, rewii, rautów, bankietów — w pierwszych szeregach, wysuwających się na t. zw. „czoło” narodu widzi się ludzi, którzy nie tak dawno, nie orientując się „kuda wjeter dujet”, przy dawnych „panach stali i stać chcieli” i niezawodnie dokonale staćby potrafili... gdyby tych „panów” nie brakło, ku szczytowi zmartwienia owych kandydatów do „stania”.

W przedwojennym dusznym i zdawało się często, beznadziejnym okresie, w czasie bezwzględności, a systematycznie celowe, nieludsko stosowanego ucisku w b. zaborze rosyjskim; w czasie pozornie łagodniejszej, ale równie ekstremalnej polityki pruskiej w Wielkopolsce i na Śląsku — w dawnej Ga-

licji, we Lwowie i w Krakowie były dwa źródła myśli i działania politycznego, przez jednych prowadzone wyłącznie pod kątem oportunistycznym w stosunku do Austrii, przez innych i to o wiele mniej licznych — pod dalekim kątem walki o wolność i lepszą przyszłość społeczeństwa.

Okres przed laty trzydziestu to świadome już wyzwolenie się z pod hipnozy pozytywizmu i „realnej” pracy, to budzenie się, zwłaszcza w młodym ówczesnym pokoleniu pod wodzą nielicznej garści ludzi, którzy nie stracili ideału Niepodległości i wiary w odrodzenie, nowych prądów, silnie związanych z Socjalizmem i wyzwoleniem klasy pracującej. Ktoś, kiedyś, ponoś prof. Jaworski z Krakowa miał powiedzieć, że kto za młodu nie był socjalistą, na starość zostaje lajdakiem. Socjalizm ówczesny miał jednak jeszcze wiele cech owego literackiego, lub filozoficznego Socjalizmu z przed roku 1848, o którym mówi Engels w przedmowie do „Manifestu Komunistycznego”. W r. 1890 pisał Engels o Manifestie: „A jednak gdy się u-”azał nie możliwym go nazwać Manifestem „socjalistycznym”. Pod słowem „socjalistycznym” rozumiano 1847 roku — dwa rodzaje ludzi. Z jednej strony zwolennicy rozmaitych systemów utopijnych, szczególnie „oweniści” w Anglii i „surjerzyści” we Francji, którzy już wówczas upadli do znaczenia prostych, powoli wymierających sekt. Z drugiej strony najrozmaitsi znachorzy socjalni, którzy rozmaitemi wszechlęczącymi środkami swoimi i wszelkiego rodzaju łataniną usunąć chcieli niedomagania społeczne, nie przyczynając najmniejszego bólu

kapitałowi i zyskowi.

W obydwu wypadkach: ludzie stojący poza ruchem robotników i szukający pomocy raczej wśród klas „wykształconych”.

Przed laty trzydziestu w Polsce było już lepiej, niż w Niemczech 1842 roku o ile chodzi o nowoczesny Socjalizm. Były już poważne prace naukowe w duchu marksizmu, byli już działacze stojący na czele ruchu robotniczego o tyle silnego, że w r. 1897 przy pierwszych wyborach z t. zw. V-tej kurji badeniowskiej, powszechnej, weszli do parlamentu wiedeńskiego dwaj pierwsi posłowie socjalistyczni tow. Daszyński w Krakowie i zmarły przed paru laty tow. Kozłowski we Lwowie.

Młodzież, wówczas wchodząca w życie, to już nie byli tylko dyskutowający kółkowcy, ale często agitatorzy wyborczy, którzy, przy ówczesnych dzikich metodach staroświeckich, osławionych wyborów galicyjskich, spotykali się z argumentami bardzo realnymi, by nie powiedzieć namacalnymi, no i bolesnymi... Już wówczas teoretyczne badania Luśni nad materializmem dziejowym młodzież przeplatała praktyczną robotą agitacyjną, narażając nie tylko na guzy, ale i na bardzo złośliwe represje władz austriackich.

We Lwowie na czele ruchu robotniczego stała grupa działaczy — drukarzy, zmarli: Mańkowski, Dąblik, Hudec, żyjący tow. Obirek, (do rozwiązania Rady Miejskiej we Lwowie, wiceprezydent m. Lwowa). Z pośród inteligencji zmarły Kazimierz Mokłowski, którego gruźlica kości szybko zabrała z naszych szeregów, był uwielbiany przez

młodzież, jako znakomity mówca, utalentowany artysta-arch., jeden z odkrywców skarbów sztuki Podhala. Cieszący się ogólną miłością całego socjalizmu polskiego, na ostatnim Zjeździe T. U. R.-a we Lwowie budzący entuzjazm wśród najmłodszych towarzyszy, tow. Mikołaj Hankiewicz, wieczny młodzieniec, jednoczący w sobie głęboką wiedzę, z poletem i entuzjazmem, znawstwo naukowego socjalizmu z praktycznym zmysłem politycznym — był przed laty trzydziestu jednym z nauczycieli młodego pokolenia. Bawił wówczas we Lwowie nieodżałowanej pamięci tow. Feliks Perł, prowadzący życie literackiego cygana, piszący wiersze i uczący siebie i innych wszystkiego, co dawała wiedza i nauka. Przyjechał tow. Goździkowski, „wspany” już w Radomiu ze robotą socjalistyczną.

W takich warunkach powstało pierwsze socjalistyczne stowarzyszenie młodzieży „Zjednoczenie”, którego skromny biedny lokal, przy ul. Ossolińskich 11, w podwórzu, dla jednych był przybytkiem najczystszej ideowej i naukowej pracy, dla innych groźną budzącą jaskinią spisku i przewrotu. Skupiała się wówczas w „Zjednoczeniu” elita młodzieży socjalistycznej i wielu z pośród towarzyszy niezawodnie z rozzerwaniem przypomni sobie ówczesne czasy, wielu może z pośród tych, którzy odeszli z szeregów socjalistycznych, poczuli że żal, że życie rzuciło ich w innym kierunku. Nie chcę wymieniać nazwisk. Przymyślnie jednak postać tow. Teofila Mełenia, który zginął w czasie wojny w szeregach Strzelców Ukraińskich. Z nieodstępnym „virginia” w ustach, oko-

lonych sceptycznym uśmiechem filozofa, nigdy nic sobie nie robił z żadnych partyjnych autorytetów, podobnie jak z całej materialnej, a zwłaszcza pieniężnej strony życia. Był znakomitym mówcą i świetnym publicystą, w czasie studiów na Uniwersytecie Wiedeńskim, po wydaleni go z Uniwersytetu Lwowskiego, uchodził za jednego z najświetniejszych uczniów sławnego filozofa Jerusalema.

Rychło władze austriackie położyły kres istnieniu „Zjednoczenia”, opieczętowały lokal, rozwiązały je a zarząd pociągnęły do odpowiedzialności karnej ze „burzenie ładu i porządku”. Powstało niebawem na miejsce „Zjednoczenia” nowe stowarzyszenie pod nazw. „Wspólna Nauka”. Piszący te słowa, w czasie przewodniczenia zarządowi tego nowego ogniska młodzieży socjalistycznej, na żadnym posiedzeniu nie mógł sobie dać rady z niesfornym członkiem zarządu, tak dziś osławionym Karolem Radkiem, pochodzącym z Tarnowa.

Wróćmy jednak do roku 1897. Wśród młodzieży szkół średnich znalazła się grupa „ryzykantów”, która nie licząc się z żadną realną rzeczywistością, porwała się na wydawanie własnego pisma dla młodzieży „Promień”. Bez pieniędzy, bez żadnego poparcia starszych towarzyszy, tem bardziej nie pytając ich o radę i pozwolenie, zaczęła początkowo nielegalnie w gimnazjum V t. zw. Bernardyńskim (ze względu na mieszczenie się w dawnym bernardyńskim klasztornym budynku) a później legalnie wydawać pismo, z cytatem Krasieńskiego, jako hasłem drukowanym pod tytułem: „Młodość jest rzeźbiarką, co wykłada żywot cały”.
D. c. a.

Co słychać na świecie?

KRONIKA TELEGRAFICZNA

EMIGRACJA Z LITWY.

„Dzień Kowieński“ donosi o mającym nastąpić w czasie najbliższym wyjeździe przedstawicieli Min. spraw wewnętrznych Litwy do Ameryki Południowej celem zorientowania się w możliwościach kolonizacji emigrantów litewskich. Obecnie co roku emigruje z Litwy blisko 10.000 osób.

PLANY LINDBERGA.

Z Meksyku donoszą: Znakomity lotnik Lindbergh oświadczył, iż powrotną podróż do Waszyngtonu odbędzie lotami etapowymi. Natomiast w czasie najbliższym Lindbergh ma zamiar odbycia lotu Nowy Jork — Kuba.

S. O. S.

Stacja radiowa w Marsylii otrzymała sygnał alarmowy S. O. S. od parowca włoskiego „Figicia“, znajdującego się pod 142 st. 52 min. szerokości północnej i 10 st. i 46 min. długości zachodniej.

WIEC-AKADEMIA

W niedz. o g. 11 r. w sali teatru Kamińskiego, Oboźna 1/3, odbędzie się, zorganizowany staraniem delegacji robotniczych fabryk „Lilpop“ i Państwowej Fabryki Karabinów Wiec - Akademia. W części artystycznej wezmą udział artyści Warszawskiej Opery i Warszawskiego Dramatu, oraz orkiestra i chór Państwowej Fabryki Karabinów. W części politycznej przemawiać będą tow. tow. Rajmund Jaworowski i Adam Szczypiorski.

WEKSLE PRZEDWOJENNE

Ministerjum Skarbu projektuje wydanie rozporządzenia, likwidującego należności z tytułu weksli, które były wystawione przed 30 lipca 1914 roku.

Dotychczas egzekucja należności z tytułu tych weksli była odraczana na mocy moratorium, którego termin był stale prolongowany. Termin moratorium upływa 31 b. m. Według projektu Ministerjum weksle te do 30 czerwca 1928 r. powinny być zapłacone.

SPRAWA Wskaźnika krakowskiego za październik

Komisja Główna do badania zmian kosztów utrzymania na posiedzeniu w dniu 14 grudnia r. b. skasowała uchwałę Komisji Krakowskiej z dnia 5 listopada r. b., określającą wzrost kosztów utrzymania w październiku dla Krakowa w wysokości 8.13 proc. i dokonała nowego obliczenia, według którego ustaliła dla Krakowa wzrost kosztów utrzymania w październiku w porównaniu z wrześniem 1927 na 3.0 proc.

Rzecz prosta, przedstawiciele robotników zaprotowali przeciw takiemu załatwieniu sprawy. Jeżeli nawet w obliczeniu krakowskim były nieścisłości — należało przekazać sprawę komisji krakowskiej dla przeprowadzenia korekty — a nie decydować o tem w Warszawie, gdzie z natury rzeczy Komisja Główna nie rozporządzała materiałami szczegółowymi — posiadaniem przez komisję krakowską. Sprawa nie jest załatwiona tak, jak być powinna.

PISMIENICTWO NAUKOWE

Jak studjować na Wydziale Humanistycznym. Cztery odczyty. W. 1927.

Wydział humanistyczny został wyodrębniony z wydziału dawniej filozoficznego i dziekan tego nowego wydziału (prof. Handelsman) zakrzęczał się koło wydania tej książeczki. O jej pożytku mówić nie trzeba. Jest oczywiste. Czworu słuchaczy (panie Ossowska i Szmydtowa oraz dwu panów Mantuffów) opowiada abiturjentom, co znaczy studjować na uniwersytecie filozofii, historii, filozofii klasycznej i polonistyce. Są to rzeczy przeżyte i tem właśnie ciekawe. Wolelibyśmy gdyby były pełniejsze, gdyby dodano tu bibliografię metodycznie ułożoną, tak, aby posłużyć mogła samoukom, nie mogącym korzystać z dobrodziejstwa nauczania uniwersyteckiego. Spędziliśmy się też, że w następstwie wdaru uwzględnione zostaną nie tylko cztery wymienione w książeczce dyscypliny. Tych dyscyplin, jak wiadomo, jest znacznie więcej i wszystkie — albo w całości — albo w części — zasługują na taką samą uwagę.

Komitet uczczenia pamięci Marji Paszkowskiej zawiadamia, iż dnia 18-go grudnia r. b. w niedzielę o godz. 12 w południe odbędzie się odsłonięcie pomnika tow. Marji Paszkowskiej na Powązkach.

Pożądan jest liczny udział towarzyszek i towarzyszy.

Celem łatwiejszego dotarcia do drogi nam szczytów tow. Marji, — przy 4-ej bramie będą członkinie z Warsz. Wydz. Kob. PPS. z czerwonymi korbarkami przy paltach, mając za zadanie wskazywanie drogi do grobu.

Warszawski Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. wzywa Komitety Dzielnicowe do wzięcia udziału przy odsłonięciu pomnika tow. Marji Paszkowskiej ze sztandarami, które się odbędzie dnia 18 grudnia r. b. w niedzielę o godz. 12 w poł. na cmentarzu Powązkowskim, brama 4-ta, kwatery 101.

Zarząd Stowarzyszenia b. Więźniów Politycznych wzywa członków Stowarzyszenia do wzięcia licznego udziału w uroczystości odsłonięcia pomnika na grobie tow. Marji Paszkowskiej.

Zbiórka o godz. 11 przed lokalem Stowarzyszenia (Leszno 53).

FRANCJA PRZED WYBORAMI

Paryż, w grudniu.

Za pięć miesięcy wybory. Sądząc podług napięcia życia politycznego i podług ostrości walk między stronnictwami, zdawaćby się mogło, że dzieli nas od wyborów nie pięć miesięcy, lecz pięć tygodni.

Walka wyborcza jest tu już oddawna w całej pełni.

Jeszcze latem r. b., zaraz po uchwaleniu reformy wyborczej, rozpoczęły się pierwsze, podjazdowe boje. Była to jakgdyby przygrzywka, która naciągająca kampanii wyborczej, która rozpoczęła się na dobre na jesieni, i która zakończy się walną bitwą w maju 1928 roku, gdy kilkanaście milionów Francuzów stanie do urn, aby wybrać nową Izbę Deputowanych.

Pomimo, że od wyborów dzieli nas jeszcze prawie pół roku, stronnictwa francuskie szykują się energicznie do walki.

Prowadzą one silną agitację na wiecach oraz w prasie, a ponadto ostatnimi czasy odbył się szereg kongresów partyjnych, podczas których mówiono przeważnie o wyborach.

Tak np. w październiku miał miejsce kongres radykałów, na którym uchwalono pójść do wyborów łącznie z socjalistami, lecz postanowiono też nie wycofywać ministrów-radykałów z gabinetu Poincaré'go; następnie, w parę tygodni potem odbył się kongres stronnictwa republikanów socjalnych (Paillève), zbliżonego ideowo do radykałów, na którym to kongresie zapadły takie same uchwały, a całkiem niedawno obradowały w Rouen i w Paryżu kongresy dwóch największych stronnictw reakcyjnych: prawicy umiarkowanej oraz skrajnej prawicy Bloku Narodowego.

Wreszcie na Boże Narodzenie odbędzie się nadzwyczajny kongres partii socjalistycznej, poświęcony specjalnie sprawie nadchodzących wyborów.

Tak więc, już od paru miesięcy Francja, a zwłaszcza Paryż, weszła w ogień kampanii wyborczej. Śmiało powtórzyć możemy słowa tow. Piotra Renaudela, który powiada: „bitwa wyborcza jest już w całej pełni“.

Zachodzi pytanie, jaki będzie wynik tej bitwy?

Nie można tu oczywiście twierdzić nic pewnego. Jest rzeczą bardzo możliwą, że wybory majowe 1928 roku dadzą zwycięstwo stronnictwom lewicy, to znaczy socjalistom i radykałom, zwłaszcza jeśli weźmiemy pod uwagę, że nowa ordynacja wyborcza, wprowadzona w lipcu r. b., jest korzystna dla lewicy. Podstawą tej ordynacji, która, nawiasem mówiąc, obowiązywała przez 40 lat przed wojną światową, jest jednomandatowość z dwoma skrutyniami.

Tak więc, zwycięstwo lewicy jest możliwe, lecz nie jest absolutnie pewne.

W każdym razie lewica francuska dąży do zwycięstwa wszelkimi siłami. Zależy jej na tem, aby odnieść w nadchodzących wyborach pełne zwycięstwo, a nie połowiczne, jak to miało miejsce w maju 1924 roku, gdy Blok Narodowy przegrał wybory, lecz stronnictwa lewicy, które utworzyły były t. zw. „Blok lewicy“ (socjaliści, radykały i republikanie socjalni), nie zdołały uzyskać większości w Izbie Deputowanych. Miały ją wprawdzie wraz z komunistami, lecz o jakiegokolwiek twórczej współpracy między demokracją radykalną i socjalistyczną, a komunistami oczywiście mowy być nie mogło.

Wiemy, jakie były skutki tego stanu rzeczy.

Wiemy, do czego doprowadziło to połowiczne zwycięstwo lewicy: do zamartwychwstania Poincaré'go, woźdźdź Bloku Narodowego, powołanego surowym werdyktem ludu „francuskiego z 11 maja 1924...“

W dwa lata po tem „zwycięstwie“ Poincaré i Blok Narodowy znów stanął u steru władzy, wprawdzie tym razem w towarzystwie Herriota i kilku innych radykałów, którzy chcieli ratować Francję przed katastrofą finansową.

Otóż tym razem lewica, a zwłaszcza socjaliści, dąży uścisnie do tego, aby odnieść pełne zwycięstwo w wyborach i aby demokracja mogła silną ręką chwycić władzę.

Dla socjalistów wybory zapowiadają się dobrze.

Nie ulega wątpliwości, że nasi francuscy towarzysze zdobędą szereg nowych mandatów. Przypomnijmy, ile mandatów zdobyła partja socjalistyczna w kampaniach wyborczych, które miały miejsce od zjednoczenia ruchu socjalistycznego (kwiecień 1905).

W 1906 roku socjaliści zdobyli 52 mandaty (880 tys. głosów), w 1910—76 mandatów (1,100 tys. głosów), w 1914 — 103 mandaty (1,400 tys. gl.), w 1919 — 68 mandatów (lecz 1,730 tys. głosów!), w 1924 — 104 mandaty.

Obecnie towarzysze nasi liczą na 120 do 150 mandatów.

Jest przytem rzeczą możliwą, że tym razem socjaliści zdobędą więcej mandatów niż radykały (dotychczas zawsze radykały byli silniejsi od socjalistów), a w takim razie, o ile oczywiście lewica uzyska większość w nowym parlamencie, na czele nowego Rządu stanąby socjaliści.

W ten sposób, jeżeli nadzieje nasze spełnią się, to za pół roku Francja będzie miała swój pierwszy socjalistyczny Rząd.

Balbo.

Temat ten należy dziś do najmłodniejszych w Europie (i Stanach Zjednoczonych). Powstała cała olbrzymia literatura, tym sprawom poświęcona. Jaki psycholog europejski nie zabrał głosu w tej sprawie? Towarzystwo Eugeniczne zebrało cały szereg specjalistów i specjaliści ci rozpatrzyli popularnie cały szereg zawodów: oficerski, rolniczy, lekarski, prawniczy, nauczycielski, handlowy i inżynierski. Są to odczyty popularne, obszerniejsze i bardziej wyczerpujące, albo też zgoła zwężone i raczej powierzchowne. Wszystkie trzymają się na poziomie patriotycznym.

Towarzystwo Eugeniczne (dr. Leon Wernic) miało niewątpliwie myśl szlachetną i dobreby było, gdyby odczyty tego rodzaju były powtarzane, może i przez innych prelegentów. Brakuje w zbiorku, który mamy pod ręką, odczytu wstępnego, któryby rozpatrywał psychologię wyboru zawodu, naukowe podstawy wyboru zawodu, o czem tyle się dzisiaj pisze na świecie (u nas profesor Józefa Joteyko, Marja Grzegorzewska, Franciszka Baumgarten i inni).

S. P.

KRONIKA POLITYCZNA

SPRAWA AWANSÓW URZĘDNIKÓW POCZTOWYCH.

Ministerjum Poczt i Telegrafów wydało polecenie poszczególnym dyrekcjom w sprawie sporządzenia list urzędników i wykazów lat służby, co pozostaje w związku z mającymi nastąpić przesunięciami urzędników pocztowych na wyższe stopnie służbowe. Awanse pocztowców zostaną uskutecznione w początkach roku 1928.

NARADY RZĄDU.

Wczoraj o godz. 11 rano przybył do Prezydium Rady Ministrów Marszałek Piłsudski i odbył konferencję z ministrami: Romockim, Moraczewskim, Jurkiewiczem i Meysztowiczem, poczem odbył przeszło godzinna konferencję z wicepremierem Bartlem.

KONSERWATYSCY U KARDYNAŁA KAKOWSKIEGO.

Wczoraj kardynał Kakowski przyjął na specjalnej audjencji członków Wydziału Wykonawczego Komitetu Zachowawczego, pp. Janusza Radziwiła, Władysława Glinke, prof. Adama Żółtowskiego, ministra Józefa Wielowieyskiego i Adama Piaseckiego.

ZJAZD WOJEWODÓW.

W Warszawie bawią w aktualnych sprawach służbowych wojewodowie: Grażyński, Młodzianowski i Jaszczółt.

PREZES CENTR. TOW. ROLN.

Na wczorajszym posiedzeniu zarządu C. T. R. powołano ponownie na prezesa tej instytucji dotychczasowego jej prezesa p. Fudakowskiego.

SPRAWA LOMBARDÓW.

W związku z obowiązującą od dn. 15 b. m. nową ustawą przemysłową, w najbliższych dniach ukáže się rozporządzenie wykonawcze w sprawie lombardów. Rozporządzenie to przewiduje warunki otrzymania koncesji, jak również sprawę składania kaucji przy zakładaniu lombardów. Wysokość kaucji uzależniona jest od wysokości kapitału zakładanego. Rozporządzenie to szczególnie ważne jest dla b. zaboru rosyjskiego, gdzie pod tym względem stosunki prawne były zupełnie nieuregulowane.

ROZBUDOWA GDYNI.

Dn. 15 b. m. w Ministerjum Przemysłu i Handlu odbyła się konferencja przy udziale wojewody Młodzianowskiego w sprawie rozbudowy Gdyni. Program inwestycyjny przewidziany jest na najbliższe 5 lat.

KONFISKATA „DĘWIGNI“.

Komisariat Rządu na m. Warszawę dokonał wczoraj konfiskaty miesięcznika „Dęwignia“.

ARESZTOWANIE CZŁONKÓW ZARZĄDU Z. N. M. S. „ZYCIE“.

We środę bież. tygodnia aresztowani zostali dwaj członkowie zarządu Z. N. M. S. „Zycie“, pp. Władysław Górski i Włodzimierz Sokorski. Obaj aresztowani przebywają w ratunku.

W ROCZNICĘ ŚMIERCI PREZ. NARUTOWICZA

Wczoraj jako w piątą rocznicę śmierci pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Gabriela Narutowicza w Warszawie, w świątyniach wszystkich wyznań zostały odprawione uroczyste nabożeństwa żałobne.

O godz. 10 rano w katedrze św. Jana ks. kardynał Kakowski w asyście licznej duchowieństwa, celebrował żałobną mszę św. za duszę Gabriela Narutowicza.

Przed 10-tą p. Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki, udał się z Zamku pieszo do katedry na nabożeństwo.

Prezbiterjum wypełnili członkowie rządu, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele władz wojskowych, cywilnych i miejskich, nawiązał kościół wypełnił korpus oficerski garnizonu warszawskiego oraz licznie zgromadzeni przedstawiciele społeczeństwa. W czasie nabożeństwa chór opery warszawskiej wykonał pieśń żałobną.

Po nabożeństwie Pan Prezydent Rzeczypospolitej żegnany po wyjściu ze świątyni hymnem narodowym udał się na Zamek.

Również uroczyste nabożeństwa żałobne odbyły się w świątyniach wszystkich wyznań we Lwowie, Krakowie, Wilnie, Poznaniu, Łodzi, Bydgoszczy i wielu innych miastach polskich.

W uroczystościach żałobnych brali wszędzie udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz bardzo liczna publiczność.

JUŻ SIĘ UKAZAŁ

Kalendarzyk Młodego Robotnika. Cena 50 groszy. Przy większych zamówieniach 10% rabatu. Zamówienia skierowywać do Księgarni Robotniczej, Warecka 9.

PRZEGLĄD PRASY

Tragiczna data. — Spór o uchwałę genezewską. — Różne.

Wszystkie pisma, z wyjątkiem oczywiście chjeńskich, poświęcają wspomnienie 5-lecia zamordowania Gabriela Narutowicza, pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

„Epoka“ w b. dobrym artykule przypomina zajęcia z przed 5 lat i rolę, jaką odegrała w nich endecja i jej prasa z pp. Strońskim i Koskowskim na czele, poczem stwierdza, że rok rocznicę przypominać będzie te wydarzenia, „żeby groza ich nauczyła dorastające i przyszłe pokolenia, do czego prowadzi przezwrotać „polityków“, ciemnota tłumów i beczynność władz“. Do słowa polityków należałoby tylko dodać przymiotnik: endeckich.

„Głos Prawdy“ dopatruje się analogii między datą ówczesną a dzisiejszą, a nawiązując do autorów odpowiedzi na list biskupi, należących do tego samego obozu, co nawoływał do usunięcia „zapory“ w postaci Narutowicza, apeluje do uczciwych obywateli, idących „z wiarą sumienia do szlachetstwa politycznego“. „Dzień Polski“ zajmuje się głównie osobą Prezydenta i wyraża zdziwienie, jak znaczna część społeczeństwa polskiego (reakcyjna) mogła uważać jego wybór za nieszcześnie dla narodu. W końcu pismo to przypina łatkę parlamentarystom, który jakoby również zawiń w zabióstwie Narutowicza, chociaż w tymże artykule autor przyznaje, że sejm spełnił swój obowiązek i że na Zachodzie podobny wybór uchodzi za rzecz normalną.

Spór o uchwałę genezewską trwa w dalszym ciągu. „Opozycje“ reprezentuje tym razem „Dwugroszówka“, która powtarza te same „argumenty“ co pan Stroński i „dziwi się“, że delegaci pozwolili na wymawianie słowa „Wilno“ w Genewie, że straszne to słowo znajduje się nawet w protokole, a w samej rezolucji twierdzi się, że ona w niczem „nie przesądza spraw, co do których między obu rządami zachodzą różnice poglądów“. „Kurier Poranny“ na podstawie autentycznego tekstu rezolucji stwierdza, że niema w niej mowy o „przesądzeniu“, lecz tylko, że rezolucja „nie odnosi się do spraw...“ Ale gdyby nawet „przesądzała“, to jak słusznie powiada „Kurier Polski“, wątpić należy, czy nawet Litwini sięgnęliby do „argumentów“ prasy endeckiej: „zbyt wyraźnie bowiem bije z nich duch przekory i onozycji“.

„Polska Zbrojna“ podkreśla, że „nic z tego na co liczył Waldemar, nie zostało osiągnięte“ i na tem polega zwycięstwo polskie.

P. Stroński w „Warszawiance“ udziela jednej ze swych licznych „lekcji poglądowych“, powołując się na przykłady i wzory zagraniczne. Oto francuska prawica odbyła zjazd i uchwaliała szereg reakcyjnych rezolucji. Odrzuca reaguje na to czujne ucho p. Strońskiego, który powiada swym ziomkom: patrzcie, wszędzie idzie ku „naprawie“, czemuż Polska ma pozostać w tyle? Tylko, że p. Strońskiego trzeba czytać z specjalnym słownikiem w ręku; tam gdzie on mówi „naprawa“, należy rozumieć „uścześnie“, „pogorszenie“, „sparta-czenie“.

„Nasz Przegląd“ alarmuje opinię wadomościami o pogromach żydowskich w Rumunji. B.

ODCZYT TOW. BARLICKIEGO.

Dzisiaj o godz. 7-ej w lokalu Zw. Zaw. Prac. Kas Chor., Długa 19/I p. odbędzie się odczyt tow. Barlickiego.

O SYTUACJI POLITYCZNEJ W POLSCE

urządzany staraniem Akad. Komitetu Pomocy Wyborczej.

Odczyt ten jest zapoczątkowaniem cyklu odczytów dla towarzyszy, chcących wziąć udział w akcji wyborczej P. P. S.

Obecność wszystkich członków Z. N. M. S. obowiązkowa.

Wstęp wolny dla członków P. P. S., Zw. Zaw. i Org. Mi. T. U. R., sympatyków i wprowadzonych gości.

Z KASY CHORYCH M. WARSZAWY

O ZAOPATRZENIE SIĘ W NOWE LEGITYMACJE

Od czasu wprowadzenia przez Kasę Chorych m. Warszawy legitymacji członkowskich nowego typu z fotografiami, wydano już około 183.000 tych legitymacji. Obecnie rzeczywista liczba członków Kasy, nie posiadających jeszcze legitymacji z fotografiami można ustalić na około 75.000!

Brak tych legitymacji powoduje duże utrudnienia, zarówno przy uzyskiwaniu przez członków Kasy pomocy lekarskiej, jak i wszelkich innych świadczeń, a zwłaszcza zasiłków pieniężnych.

W interesie więc ubezpieczonych leży jaknajszersze zaopatrzenie się w nowe legitymacje.

TELEGRAMY

POWOLNA ODBUDOWA NIEMIECKIEJ FLOTY

Berlin, 16 grudnia (PAT). Opracowany przez kierownictwo marynarki niemieckiej program rozbudowy floty wojennej, obejmujący okres czasu od 12 do 15 lat, przewiduje, oprócz wykończenia znajdujących się obecnie w budowie czterech mniejszych krążowników oraz

łodzi torpedowych, również budowę czterech lub pięciu większych okrętów pancernych. Każdy z tych okrętów — w myśl postanowień Traktatu Wersalskiego — posiadać będzie pojemność najwyżej do 10 tys. ton

CO SIĘ DZIEJE NA LITWIE?

KRYZYS FINANSOWY

Kowno, 16 grudnia. (AW.). Odbyła się tu konferencja ministrów skarbu i spraw wewnętrznych. Tematem narad była sprawa fatalnego stanu finansowego państwa oraz związanej z tem

konieczności współdziałania organów skarbowych z administracją celem skutecznego i szybkiego ściągania należności skarbowych.

TRAKTAT HANDLOWY FRANCUSKO-LITEWSKI

Paryż, 16 grudnia. (PAT.). „Petit Journal” dowiaduje się, że traktat handlowy francusko-litewski podpisany będzie na początku przyszłego tygodnia i zostanie oparty na tych samych zasadach, jakie stanowią podstawę traktatu handlowego pomiędzy Francją i Pol-

ską. Dziennik dodaje, że rozwój francusko-litewskich stosunków handlowych leży pod każdym względem w interesie Francji, z tem tylko zastrzeżeniem, aby nie naruszył on w czemkolwiek stosunków handlowych pomiędzy Francją i Polską.

PROGRAM NOWEGO RZĄDU ESTONSKIEGO

Tallin, 16 grudnia (PAT). W wygłoszonym na wczorajszym posiedzeniu izby, oświadczeniu rządowym premier Toennisson mówiąc o polityce wewnętrznej podkreślił, że nowy rząd uważać będzie za swe najważniejsze zadanie upro-

szczenie administracji i wprowadzenie jednolitej służby wojskowej, dokonanie reformy finansowej, obniżenie kosztów utrzymania, oraz budowy nowych linii kolejowych przy pomocy kapitałów zagranicznych.

PO STŁUMIENIU REWOLUCJI KOMUNISTYCZNEJ W KANTONIE

Szanghaj, 16 grudnia (PAT). Według wiadomości otrzymanych z Kantonu warunki życia w Kantonie powracają do normy, aczkolwiek stan wojenny do-

tychczas nie został uchylony. W stosunku do komunistów podjęte zostały surowe represje. Wobec wielu z nich zastosowano karę śmierci.

ARESZTOWANIE KONSULA SOWIECKIEGO W KANTONIE

Landyn, 16 grudnia (PAT). Władze rządu nacjonalistycznego aresztowały

wczoraj konsula i wicekonsula sowieckiego w Kantonie.

MASAKRA KOMUNISTÓW

London, 16 grudnia (PAT). Reuter donosi z Kantonu: Kanton po stłumieniu rewolty robotniczej przypomina miasto umarłych. Widać tam na ulicach miasta wozy, wiozące trupy komunistów. Wiele trupów leży na trotuarach ulic. Taki jest plan krwawej zemsty na komunistach. Naoczni świadkowie opowiadają, że rosnące wciągali chińskich komunistów do walki, która zakończyła się ich

porażką i że konsulaty rosyjskie spóździły w rewolcie. Dwaj rosnianie zostali zastrzeleni koło budynków zarządu miasta, pięciu innych, w tej liczbie wicekonsul oraz jedna kobieta, zostali straceni. 14 rosnian, w tem generalnego konsula sowieckiego, wzięto do niewoli. Tłum, widząc prowadzonych do niewoli, wznosił okrzyki zadowolenia.

PROCES NIEMIECKIEGO PUBLICYSTY

WYŻSI WOJSKOWI NIEMIECCY W TAJNYCH ORGANIZACJACH REAKCYJNYCH

Berlin, 16 grudnia (PAT). Dziś rozpoczęła się w Berlinie rozprawa karna przeciw wydawcy i redaktorowi tygodnika radykalnie pacyfistycznego „Weltbuehne”, Karolowi von Osietzkiemu, oraz przeciw jego współ-

pracownikowi Salomonowi, oskarżonym przez min. Reichsweltry o obrażenie, popełnioną przez zarzucenie trzem czynnym oficerom Reichsweltry współdziałaniu w samosądach Czarnej Reichsweltry.

ZATARG W NIEMIECKIM PRZEM. ŻELAZNYM

Berlin, 16 grudnia (PAT). „Vorwärts” donosi, że niezwłocznie po ogłoszeniu orzeczenia rozjemczego w sprawie konfliktu w przemyśle żelaznym, zebrała się wczoraj w Dusseldorfie konferencja naczelnych zarządów niemieckich związków robotników na reńsko - west-

falskiego przemysłu metalowego, która uchwaliła zwołać na najbliższą niedzielę ogólną konferencję przedstawicieli Związku. Zarząd naczelny ma zaproponować na tej konferencji odrzucenie przez robotnicze związki zawodowe orzeczenia sędziego rozjemczego.

ECHA AWANTUR ANTYSEMICKICH W RUMUNJI

Bukareszt, 16 grudnia. (PAT.). — W kołach politycznych twierdzą, że sześć narodowej partii chłopskiej Maniu zwróci się w parlamencie do rządu zapytaniem, dlaczego nie zapo-

biegli demonstracjom studenckim. Dalej zażąda on oświadczenia, czy rząd popierał przygotowania studentów i w jakiej wysokości żądane zostały sumy odszkodowawcze.

KONSERWATYZM RELIGIJNY W ANGLJI

London, 16 grudnia. (AW.). — Izba Gmin 247 głosami przeciwko 205 odrzuciła przyjęte w dniu poprzednim przez Izbę Lordów przedłożenie w sprawie rewizji angielskiego modlitewnika. Wynik głosowania powitany zo-

stał żywiołową demonstracją na rzecz tradycyjnego protestantyzmu. Odrzucenie przedłożenia poprzedzone było dyskusją, tak burzliwą, jakiej mury parlamentu nie były świadkiem od długiego szeregu lat.

WIADOMOSCI TELEGRAFICZNE.

— Paryscy sędziowie przysięgli złożyli na ręce prezesa sądu, przed zakończeniem kadencji, rezolucję niezwykłej wagi. Oto domagają się oni, by sędziowie przysięgli współdziałali w przyszłości z sędziami zawodowymi przy ustalaniu wysokości wymiaru kary. Tylko na tej drodze, zdaniem autorów rezolucji, możliwe będzie osiągnięcie indywidualizacji i ścisłego zastosowania kary do poszczególnego przestępstwa. W pierwszym jednak rzędzie projektowana reforma przyczyni się do zniesienia zacho-

dzających niekiedy niezasłużonych uwięzień, które źródło swe mają w tem, iż przysięgli obawiają się, by trybunał orzekający nie zastosował przepisanej prawem najwyższego wymiaru kary, który w danym poszczególnym wypadku byłby niesprawiedliwy.

— W Sudanie zamordowany został przez tubylców komisarz angielski, kapitan Ferguson. Jednocześnie z nim zamordowany został kupiec grecki.

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

MASOWA REDUKCJA ROBOTNIKÓW Z KOPALN TOW. SOSNOWIECKIEGO W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM

Tow. Sosnowieckie w Zagłębiu Dąbrowskim przytąpiło ostatnio — i to w najgorszej porze roku — do masowej redukcji robotników z kopalni. Według dotychczasowych obliczeń, zredukowanych ma być przeszło 1500 robotników.

Gospodarka i postępowanie z robotnikami na kopalniach tego Tow., którego akcjonariusze - Francuzi traktują kraj polski, a szczególnie Zagłębie Dąbrowskie, jak swój folwark, a polską klasę robotniczą, jak dobry nawóz dla przemysłowców francuskich — musi wzbudzić obrzydzenie. Naprzykład swego czasu, podczas dewaluacji, Rząd Chjeno-Piasta udzielał przemysłowcom olbrzymich kredytów (niby to) „budowlanych”. Ale zamiast domów dla robotników — widzimy kosztowne oparowanie dyktorskich pałaców i ogrodów; zamiast kolonji robotniczych — cbdarte, o wyglądzie kazamaty, betonowe i kamienne rudery, w których wewnątrz ścieka woda po ścianach podłogi zaś zgnięty, gdyż pod mieszkaniem znajdują się istne sadzawki z mnóstwem płazów i robactwa.

Nie można też pominąć milczeniem faktu, że Tow. to jest, pod względem urządzeń technicznych na kopalniach wprost karygodnie zamiedbane. O ile chodzi o stosunek do robotników, odznacza się tem, że aczkolwiek podpisuje umowę zbiorową ze Związkiem

Górników, to jednak nigdy jej nie dotrzymuje.

Nie należy zapominać, że Sosnowieckie Tow. przeszło trzy lata na wszystkich swych kopalniach zatrudniało robotników 3—4 dni w tygodniu. Kiedy tych robotników doprowadzono już do najpotworniejszej nędzy, wyrzuci ich się wśród zimy na ulicę... Czy to nie ohyda!

Niepoczytalna redukcja robotników na kopalniach Tow. Sosnowieckiego jest nie tylko zemstą i prowokacją polskiej klasy robotniczej przez francuskich przemysłowców, ale jednocześnie — godzeniem w praworządność państwa polskiego. Wszak państwo to nie ten czy inny folwark, fabryka lub kopalnia, ale olbrzymia masa robotnicza, która w swym zbiorowym wysiłku buduje i tworzy.

Dlatego też nie rozumiemy, jak Rząd może zezwolić kapitalistom na tak potworne niszczenie czynnika państwowo-twórczego. Zwolnienie z pracy w tej porze roku 1500 robotników, to jest odebranie życia około 6 tysiącom ludzi. Komu bowiem odbiera się prawo do pracy, temu się odbiera prawo do życia.

Mamy więc prawo żądać od Rządu, aby nie dopuścił do skazywania swych obywateli na głodową śmierć przez francuskich rekinów kapitalistycznych.

J. Bielnik.

Maciejowce

KATASTROFA KOLEJOWA POD KOŁOMYJĄ.

Onegdaj wieczorem zdarzyła się katastrofa kolejowa na stacji Maciejowce pod Kołomyją. Z powodu źle nastawionej zwrotnicy, pociąg osobowy wpadł na pociąg towarowy. Skutki zderzenia były fatalne.

Obie lokomotywy i wagon pasażerski II klasy zostały zniszczone; pozostałe poważnie uszkodzone i wykolejone zostały węglarka i sześć krytych wagonów towarowych.

Podczas katastrofy 10 pasażerów i 3 funkcjonariuszów kolejowych zostało ciężko rannych.

Kiełce

BUNT W WIEZIENIU KIELECKIM.

Polska Agencja dziennikarska donosi, że więźniowie polityczni, odsiadujący karę w więzieniu Kieleckim, urządzili bunt, wysuwając szereg żądań, dotyczących poprawy bytu. Następnego dnia do buntu przyłączyli się kryminaliści. W odpowiedzi na to — wydział karny Ministerjum Sprawiedliwości zarządził rozesełanie więźniów przywódców buntu, w liczbie 15 do innych więzień, jak Piotrkowa, Sandomierza oraz Radomia.

Grodno

LIKWIDACJA WPLYWÓW CZUMY.

Miejskowy Oddział Związku Rob. Chemicznych pozostawał dotąd przy centrali Czechowickiej p. Czumy. Robotnicy z powodu lokautu zapalkowni w Grodnie, od lipca r. b. byli bez pracy. Czuma ludzi ich obietnicami, że wkrótce praca będzie wznowiona, że poprze grodzieńskich robotników strajkiem we wszystkich fabrykach zapalek i t. d. i t. d. Uplywały miesiące, a obiet-

nice Czumy były tylko pustymi słowami.

Zrozumieli to sami robotnicy i zwrócili się do miejscowej Rady Związków Zawodowych o pomoc, chociaż organizacyjnie do Rady nie należeli.

Towarzysze z grodzieńskiej Rady Kl. Zw. Zaw. poczynili odpowiednie kroki i fabryka zapalek „Marjos” została uruchomiona. Dzięki interwencji Rady, robotników, którzy bezpowrotnie zostali wydaleny z pracy, częściowo już przyjęto z powrotem. Pozostało jeszcze 2 którzy prawdopodobnie zostaną również wkrótce przyjęci, o co Rada czyni zabiegi. Również podwyżka płac od 12 grudnia będzie uzyskana, z zastosowaniem jej od chwili uruchomienia fabryki, t. j. od dnia 21 listopada r. b.

Robotnicy, przekonaawszy się naocznie o bezcelowości dalszego pozostawania przy Czumie, przyjęli na Walnym Zebraniu uchwałę o zerwaniu z Czumą i przyłączeniu się do centrali chemicznej Krakowskiej, a tem samem do Komisji Centralnej i do grodzieńskiej Rady Kl. Zw. Zaw., której zawdzięczają uruchomienie fabryki i odzyskanie pracy.

Nieliczni wyznawcy p. Czumy w fabryce „Marjos” są przedmiotem ciągłych drwin ze strony robotników.

Robotnicy nie pozwalają zabierać im głosu na zebraniach i wyszydają ich. Nastąpiło zupełne zerwanie z Czumą.

Srem

Dworzec kolejowy w Sremie stał się widownią niezwykłej katastrofy. Oto podczas przelazania parowozu z jednego toru na drugi, parowóz tak silnie uderzył w wagon towarowy, że ten wyskoczył z szyn i siłą rozpędu zupełnie zdemolował pobliski domek kolejarza. Na szczęście w domu nie było wówczas nikogo, gdyż katastrofa pociągnęłaby za sobą ofiary w ludziach.

Z okręgu łukowskiego

WIECE P. P. S.

W niedzielę, 4 b. m. w osadzie hutniczej Trąbki pod Garwolinem odbył się pod otwartym niebem wiec P. P. S. Mimo dotkliwego mrozu, wiec zgromadził około 300 miejscowych hutników i okolicznych małorolnych włóścian. Po zagajeniu przez tow. Kędziórę z Garwolina, obszernie scharakteryzował sytuację polityczną i gospodarczą w kraju tow. Mieszkowski z Warszawy.

Wieczorem w lokalu miejscowego Oddziału Związku Robotników przemysłowego szklanego odbyło się zebranie organizacyjne miejscowego Komitetu P.P.S. w Trąbkach. Na zebraniu tem tow. Kędzióra wygłosił referat p. t. „Zadania i braki Kas Chorych”, a tow. Mieszkowski „P. P. S. a jej wrogowie”. Po ożywionej dyskusji wyłoniono Zarząd miejscowego Komitetu, powierzając mu dalszą pracę organizacyjną.

Tej samej niedzieli odbyły się również liczne wiece w Kazimierzu n. Wisłą i Nałęczowie (pow. Puławski), gdzie przemawiali tow. Baranowski z Warszawy, oraz tow. tow. Kluszczyński i Raczynski z Dębina.

Na wszystkich trzech wiecach ludność entuzjastycznie przyjmowała wywody naszych mówców, wznosząc okrzyki na cześć P. P. S.

Hajnówka-Białowieża

WIECE P. P. S.

Dnia 4 grudnia r. b. odbyły się wiece polityczne w Hajnówce i Białowieży.

W Hajnówce przemawiał tow. Kraśniński, a obszerny referat o sytuacji politycznej wygłosił tow. Dubois z Warszawy. Na tym wiecu obecnych było około 900 osób. Uchwalono jednogłośnie głosować przy wyborach do Sejmu tylko na listę socjalistyczną P. P. S. Wyrażono pełne zaufanie do P. P. S. i władz partyjnych. Wiec zakończono odpiewaniem „Czerwonego”. Nadzwyczajny zapal i serdeczny nastrój dla P. P. S. daje gwarancję wzrostu socjalizmu w tym okręgu.

W Białowieży na wiecu przemawiał tow. Macańko. Uchwalono taką samą uchwałę, jak w Hajnówce.

Kasik.

Ryki

JAK KLAMIE PRASA PRAWICOWA.

W związku z agitacją przedwyborczą rozpoczęła w Rykach prasa prawicowa, endecka i piastowska („Rzeczpospolita” nr. 340 i „Wola Ludu” 379 i 390) zamieścić korespondencję z Ryk, zawierającą niesłychane kalumnie na tow. Marijana Osieńskiego, wiceprzewodniczącego miejscowego koła PPS. Rzecz prosta, w tych endeckich głosach prasy niema ani słowa prawdy. Wbrew ich twierdzeniom wiec PPS cieszył się ogromnym powodzeniem. Sprawa szkoły bezwynajmowej, która do takiej pałaj doprowadza naszych bogoojczyznianych agitatorów, jest jedynie słusznym żądaniem socjalistów, którzy dążą do wyzwolenia szerokich mas od zębnych klerykalnych wpływów. Również nie prawda jest, jakoby miejscowa organizacja stała pod wpływami komunistycznej PPS. lewicy. Wszyscy członkowie, tej organizacji i sympatycy zgadzają się zupełnie z polityką CKW. PPS. i oddadzą przy wyborach swe głosy jedynie na listę Polskiej Partii Socjalistycznej.

WARSZAWA ROBOTNICZA

PRACOWNICY KAS CHORYCH U KOMISARZA GIEBARTOWSKIEGO

Dn. 16 b. m. rządowy komisarz Kasy Chorych dr. Giebartowski przyjął delegację pracowników Kasy Chorych w sprawie jednorazowej zapomogi w wysokości jednomiesięcznej pensji. Związek Klasowy Pracowników Kasy Chorych reprezentowali tt. Białas, Głazewski, Taff i Ławkowicz.

W czasie dwugodzinnej konferencji dr. Giebartowski uznał argumenty pracowników, jak również oświadczył, że stan finansowy Kasy Chorych pozwoliłby na wypłacenie zasiłku. Jednakże ze względu na tymczasowy charakter swego urzędu nie chciałby decydować sam w tej sprawie, przyczem wyraził nadzieję, że powyższe żądania pracowników zostaną w najbliższym czasie zafatowane przychylnie.

Z uwagi na krytyczny stan finansowy pracowników, dr. Giebartowski zgadza się jednak, by połowę pensji za styczeń wypłacono już na dzień 1 stycznia, zaznaczając jednak, że zasadniczo jest przeciwnikiem wypłacania pensji z góry i dążyć będzie do tego, aby na przyszłość pensje wypłacano z do-

łu. Sprawa ta zostanie jednak uregulowana dopiero po powzięciu decyzji odnośnie do zapomogi w wysokości jednomiesięcznej pensji, czego domagają się pracownicy.

W zakończeniu konferencji dr. Giebartowski z naciskiem podkreślił konieczność współpracy pomiędzy nim i pracownikami przy reorganizacji Kasy Chorych.

O POPRAWIE BYTU PRACOWNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH.

W odpowiedzi na memoriał wystosowany przez Związek Zawodowy Pracowników Ubezpieczeniowych pod adresem wszystkich Zarządów Towarzystw Ubezpieczeń, w którym żądano uregulowania pborów w myśl powziętych rezolucji Walnego Zebrania z dnia 30 ub. m. Związek otrzymał szereg listów o jałowej treści, komunikujących, że żądania pracowników rozważane być mogą z chwilą rozpatrzenia się w bilansie za rok 1927, do tego czasu nie jednak uczynić dla pracowników nie będzie można. Ponieważ bilanse będą w opracowaniu od stycznia do lipca, zmuszeni byłiby pracownicy do dalszego

powolnego konania jeszcze przez dłuższy okres czasu.

Wobec powyższego stanu rzeczy Związek zwołuje na dzień 21 b. m. o godz. 6.30 wieczorem w sali Handlowców, Sienna 16, wielki wiec, celem stwierdzenia, iż wszyscy pracodawcy orientują się doskonale w stanie finansowym swych przedsiębiorstw i mogą żądaniem pracowników uczynić zadość.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S. POSIEDZENIA ZGROMADZENIA, ODCZYTY.

W niedzielę dnia 18 b. m.

Pocztowa Org. PPS. O godz. 11 rano w sali OKR (Al. Jerozolimskie 6) ogólne zebranie członków Pocztowej Org. PPS.

Dzielnica Marymont. O godz. 11 rano w lokalu, Marymoncka 40, odbędzie się ogólne zebranie członków z referatem tow. Kowalewa.

Dzielnica Ochota. O godz. 12 w pol. w lokalu dzielnicy, Grójcka 59, odbędzie się posiedzenie Komitetu dzielnicowego oraz Komitetu wyborczego.

RUCH ZAWODOWY

ZWIĄZEK PRAC. INST. UŻYT. PUBL. W POLSCE.

Dziś o godz. 4 po poł. w lokalu Związku przy ul. Wareckiej 7, odbędzie się pierwsza konferencja Warszawskiego Okręgu Związku. Wszyscy wybrani delegaci proszeni są o bezwarunkowe i punktualne przybycie.

Sekretariat Generalny.

MŁODZIEŻ.

Egzekutywa K. C. Organ. Młodz. TUR. W poniedziałek 19 o. m. o godz. 8 wiecz. w lokalu „Robotnika“ odbędzie się posiedzenie Egzekutywy Komitetu Centralnego Organ. Młodz. TUR.

Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej (Ak.) Środ. warszawskie. Koło Szkoły Nauk Politycznych, jutro o g. 10.30 w lokalu, Długa 19. posiedzenie Egzekutywy Koła. O g. 11 w tym samym lokalu zebranie wszystkich członków Koła.

KŁĘSKA ROZWOJOWCÓW NA PRADZE.

W czwartek, dn. 15 oddział „Rozwoju“ zwołał na Pradze zebranie młodzieży robotniczej w celu założenia sekcji „Młodych Rozwojowców“. Po wygłoszonych referatach wywiązała się dyskusja, w której młodzież dosadnie skrytykowała reakcyjną politykę „Rozwoju“. Widząc taki nieoczekiwany dla siebie obrót rzeczy — organizatorzy zebrania chcieli je rozwiązać, lecz wobec stanowczego sprzeciwu młodzieży zaniechali tego. Na wezwanie tow. Góralczyka zebrana młodzież uczciła przez powstanie pamięć prezidenta Narutowicza, zamordowanego przez fanatyka nacjonalistycznego. Na zakończenie zebrania odpiewano „Czerwony Sztandar“ i „Hymn Młodzieży“.

Tak się zakończyła próba organizowania przez „Rozwój“ młodzieży robotniczej.

Wolskie Koło Młodzieży TUR. Ogólne zebranie członków Koła Młodzieży TUR im. Montwiłła - Mireckiego odbędzie się dnia 17 w sobotę o godz. 6. Obecność wszystkich członków, ze względu na ważność spraw, bezwzględnie konieczna. Po zebraniu wygłosi odczyt tow. inż. Rogowski p. t. „Wszelki świat a człowiek“ — przeczroca. Wstęp wolny dla wszystkich.

Ruch kult.-oświatowy

Komisja Kulturalno - Artystyczna przy Radzie Związków Zawodowych, ul. Czerwonego Krzyża 20 pokój nr. 62, tel. nr. 274-55, wydaje bilety na następujące przedstawienia: 21.XII opera, 22.XII „Dziady“, 28 XII „Szkoła wdzięków“ w Letnim, 31.XII „Orleń“ w Letnim o g. 4 pop., 9.I „Lekarz miłości“ w Letnim, 12.I opera.

Odczyt w Zw. Metalowców. W sobotę dn. 17 b. m. o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się w Zw. zaw. Metalowców. Leszno 53. odczyt dla młodocianych, inż. Barana na temat: „O czym każdy metalowiec wiedzieć powinien“. Odczyt zorganizowany staraniem Sekcji Oświatowej Związku Metalowców.

WYKŁADY JĘZYKA ESPERANTO.

Klub Kulturalno - Oświatowy przy Zw. prac. Inst. Użyt. Publicznej (Warszawa I - Gazownia) zawiadamia że kursy języka esperanto przeniesione zostały z Kasyna na Ludnej do sali śniadań (ul. Kredytowa 3, II podwórce, II piętro). Wykłady odbywać się będą 2 razy w tygodniu: wtorki — godz. 8-9 wiecz. i soboty godz. 5-7 w. Kurs trwać będzie 3 miesiące. Opłata za całość wynosi zł. 10. Najbliższy wykład odbędzie się w sobotę dn. 17 b. m. o godz. 5 pop. Zapisy i informacje na miejscu.

KSIĘGARNIA ROBOTNICZA WARECKA 9

otwarta w niedzielę 18 grudnia

od I — 6 po poł.

POLECA OSTATNIE NOWOŚCI I NAJNOWSZE WYDAWNICTWA GWIAZDROWE

DODATKOWE POCIĄGI PASAŻERSKIE

W okresie świąt Bożego Narodzenia kursować będą dodatkowe pociągi:

Czwartek 22 grudnia. Warszawa Główna. Poc. posp. Nr. 3 bis do Zakopanego przez Kraków odj. o godz. 19.30, przyjazd do Zakopanego o godz. 7.25.

Warszawa Wschodnia. Poc. osob. Nr. 823 odchodzący o godz. 16.40 do Siedlec przedłuża się do Brześcia, dokąd przybędzie o godz. 22.08.

Piątek 23 grudnia. Warszawa Główna. Poc. posp. Nr. 3 bis do Zakopanego przez Kraków odj. o godz. 19.30, przyjazd do Zakopanego o godz. 7.25. Poc. posp. Nr. 907 do Lwowa przez Dęblin odj. o godz. 21.05.

Warszawa Gdańska. Poc. osob. Nr. 1627 do Ilowa odj. o godz. 18.00.

Warszawa Wileńska. Poc. osob. Nr. 1743 do Łomży odj. o godz. 16.45. Poc. osob. Nr. 1711 do Białegostoku odj. o godz. 19.50.

Warszawa Wschodnia. Poc. osob. Nr. 1921 do Lublina przez Dęblin odj. o godz. 14.05. Poc. osob. Nr. 823 odchodzący o godz. 16.40 do Siedlec, przedłuża się do Brześcia, dokąd przybędzie o godz. 22.08. Z Brześcia odjedzie poc. osob. Nr. 824 o godz. 1.00 i przyj. do Warszawy Wsch. o godz. 7.50.

Sobota 24 grudnia. Warszawa Główna. Poc. osob. Nr. 311a do Łodzi Fabr. przez Kozłuski odj. o godz. 13.15.

Warszawa Gdańska. Z Ilowa odj. poc. osob. Nr. 612 z wag. 1, 2 i 3 kl. o godz. 6.48 i przyj. do Warszawy Gł. o g. 10.27.

Warszawa Wileńska. Z Białegostoku odj. poc. osob. Nr. 722 bis z wag. 1, 2 i 3 kl. o godz. 8.25 i przyj. do Warszawy Wł. o g. 12.55.

Warszawa Wschodnia. Z Lublina odj. poc. osob. Nr. 1922 z wag. 1, 2 i 3 kl. o godz. 9 i przyj. do Warszawy Wsch. o godz. 14.07.

Z Brześcia odj. poc. osob. Nr. 824 o g. 1.00 i przyj. do Warszawy Wsch. o godz. 2.50. Jutro podamy jeszcze szereg pociągów dodatkowych na święta.

WINA I MIÓD

H. MAKOWSKI KRZYSZWIKA

KRONIKA

STAN POGODY.

Przypuszczalny stan pogody w Polsce w dniu dzisiejszym: Na północy i w środku kraju chmurno, potem dość pogodnie. Na południu i wschodzie — pochmurno i opady śnieżne. W całym kraju mroźno. Słabe wiatry północne.

Sprostowanie. We wczorajszym numerze „Robotnika“ na skutek opuszczenia kilku wierszy, jeden ustęp sprawozdania z Rady Miejskiej stał się zupełnie niezrozumiałym. Tow. dr. Erl'ch (Bund) referował mianowicie próby związków zawodowych sprzedawców i roznosicieli gazet. Ten właśnie punkt porządku dziennego wywołał bardziej żywą dyskusję i zgodne zastrzeżenia przeciw portułatom związków ze strony prawnicy i sanacji.

Również we wczorajszym numerze „Robotnika“ we wspomnieniu o Henryku Zajczkowskim wkraśl się błąd. Mianowicie pod wspomnieniem umieszczono mylnie inicjały K. M., powinno być J. R.

Statystyka bezdomnych. Według ostatnich danych, w schroniskach przy ul. Podskarbińskiej na Grochowie, przy ul. Moczyłło na Woli, na Anopolu za Nowem Bródnem, na Żoliborzu na Powązkach i przy ul. Okopowej — ogółem w 48 budynkach, zamieszkuje obecnie 2,4% rodzin bezdomnych, złożonych z 7.105 osób.

Żegluga na Wiśle. Wobec tego, że korytno płynię mała kra i rzeka wolna jest od lodu na przestrzeni od Warszawy do Wyszogrodu, Zarząd Zjednoczonego Warszawskiego Towarzystwa Transportu i Żegluga Polskiej uruchomił tytułem próby, żegluga od Warszawy do Wyszogrodu. Dnia 15 b. m. wyruszył pierwszy parostatek „Lokietek“ dnia 16 — „Jędrzejko“. O ile nastąpi obniżenie temperatury, Zarząd Żegluga projektuje uruchomienie żegluga normalnie, ze względu na wzmógłony ruch pasażerski w okresie nadchodzących świąt.

Nowa linja tramwajowa. Jutro otwarty będzie ruch tramwajowy na nowozbudowanej linii tramwajowej Nr. 2a na ul. Czerniakowskiej pomiędzy Czerniakowem i Fortem Dąbrowskiego. Linja ta będzie przebieżeniem linii Nr. 2. Odjazd z placu Trzech Krzyży specjalnymi wozami o godz. 11 rano.

Wystawa obrazów Henryka Berlewiego (Wierzbowa 7) otwarta codziennie od 11 r. do 9 wiecz.

Wystawa grafiki nowoczesnej. Wystawa prac Zygryda Kamińskiego mieszcząca się w lokalu Stow. Woln. Polsk. Elekoralna 13. otwarta będzie jeszcze czas jakiś. Wystawa składa się z kilkudziesięciu rysunków i okładek w stylu konstruktywistycznym. Zwiedzać można od g. 10 do 2-ej.

„Wielkim Zmarłym „Młodej Polski“. Pod tym tytułem odbędzie się dziś o godz. 8 w. prozysty wieczór, urządzony staraniem Koła Samopomocy uczniów Państw. Seminarjum Naucz. przy ul. Gęsiej 9. W programie produkcje chóru pod batutą prof. Dawidowicza, przemówienie d-ra Henryka Schipperera oraz recytacje zbiorowe i jednostkowe uczniów.

Sprawa zatargu o Zakłady Gazowe. Sprawa o odszkodowanie za przekazanie przez Rząd polski Magistratowi m. st. Warszawy Zakładów Gazowych, wytoczona Polsce przez Zakłady Dessauskie zostanie ostatecznie rozpatrzona w drugiej połowie stycznia r. 1928 przez mieszany trybunał polsko-niemiecki w Paryżu.

Konkurs Orkiestr Wojskowych O. K. Nr. 1 odbędzie się jutro o godz. 12 w poł. w sali „Colosseum“. Nowy świat 19.

Związek Zawodowy Naucz. Pol. Szk. Średnich, przy okazji swego Zjazdu dorocznego 6, 7 i 8 stycznia r. p. w lokalu Związku Kolejarzy (ul. Czerwonego Krzyża 20), organizuje z inicjatywy swego Biura Prasowego, **Wystawę wszelkich wydawnictw, związaną szczególnie z zagadnieniami zawodowymi i oświatowymi.** Na wystawie znajdują się wszelkie wydawnictwa, pisma, afisze itd. central i oddziałów związkowych krajowych i zagranicznych, oraz przegląd prasy z artykułami i wzmiankami o ruchu zawodowym i oświatowym.

Bliższych informacji udziela listownie Związek Zaw. Naucz. Polskich Szkół Średnich, Warszawa, Chmielna 49 m. 3, lub telefonicznie (tel. 232-42 i 127-02).

JUŻ WYSZEDŁ Z DRUKU

KALENDARZ ROBOTNICZY „POBUDKI”

na r. 1928.

Zawiera ciekawy i obfity materiał kalendarzowy, liczne ciekawe artykuły, dział informacyjny, dużo fotografii, noweleki, karykatury.

Cena tylko 3 złp.

Nabyć można w Księgarni Robotniczej, Warszawa, WARECKA 9.



WYPADKI PRZESTĘPSTWA, NIESZCZĘŚCIA

POŻAR.

W wytwórni pomadek do butów przy ul. Dzikiej 73, należącej do Mendla Sławińskiego, podczas preparowania pomadki, wybuchł pożar. Ogień ugasili miejscowi robotnicy przed przybyciem straży ogniowej.

PRZY BUDOWIE TUNELU.

Na rogu ul. Kruczej i Al. Jerolimskich przy budowie tunelu węzła kolejowego warszawskiego zajęty tam robotnik Franciszek Łukasik wpadł do otworu. Ogólnie potłuczonego, po opatrunku przez Pogotowie, przewieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

ŚMIERTELNE ZATRUCIE GAZEM.

72-letni Władysław Wilczyński, szewc, kłótny w dniu 12 b. m. w mieszkaniu własnym przy ul. Koszykowej 53, w celu samobójczym zatrul się gazem — zmarł.

PRZY PRACY.

Przed domem nr. 30 przy ul. Grójeckiej w czasie wyładowywania z platformy spadła szyna i przyniosła stopę robotnikowi Janowi Bobrzyńskiemu, Rannego, po udzieleniu pomocy, Pogotowie przewiozło do domu.

ZABÓJSTWO HANDLARZA ZBOZEM.

Na drodze traktowej wiodącej z osady Bolesławice do wsi Zdąry, w pobliżu wsi Wiewiórki, zauważony został przez przechodniów trup mężczyzny ze śladami morderstwa. Dochodzenie ustaliło, że zamordowany jest mieszkańcem osady Bolesławice, Abram Kon, lat 45, handlarz zbożem. Obok zamordowanego znaleziono narzędzie zbrodni — siekiere — ze śladami krwi. Dalsze dochodzenie trwa.

SAMOCHOŃ POD PAROWOZEM.

Na ul. Radziwińskiej, przed domem nr. 118, samochód ciężarowy nr. 19269, należący do firmy „Zielniński i S-ka“, prowadzony przez szofera Stefana Kolańskiego, wyjeżdżając z bramy fabryki, wskutek nieostrożności szofera wpadł pod przejeżdżający parowóz nr. 13 kolełki Mareskiej, idący do Warszawy. Samochód został poważnie uszkodzony, wypadku z ludźmi nie było.

Z GIEŁDY

Warszawa, dnia 16 grudnia

Waluty i dewizy.

Dolar Stan. Zjedn. 8.88 Belgja 124.77 1/2 Holandia 360.40 Londyn 43.52 1/4. Paryż 35.11 Praga 26.41 1/2. Szwajcaria 172.18 1/2 Włochy 47.41. Wiedeń 125.73. Nowy Jork 8.90.

Papiery procentowe.

3 1/2% L. Z. Państw. Banku Roln. 93.00. 8 1/2% L. Z. Banku Gosp. Kraj. 93.00. 10 1/2% Poz. koł. 103.25 — 5 1/2% Państw. Poz. Konwersyjna 66.74 8 1/2% L. Z. Warszawy 81.50 — 82.00 82.00 5 1/2% P.L.Z. Warszawy 65.50 — 65.00 — 65.45 — 4 1/2% L. Z. Warsz. 62.00 — 62.00 6 1/2% Poz. dol. 82.00 (zł. 759.00). 8 1/2% Poz. konwersyjna 66.50 66.50 L. Z. ziem. 58.00 — 58.60 — 53.45. Dolarówka 63.50.

Akcje.

Bank Polski 155.50 — 154.75. — Bank Dyskontowy 130.00. Bank Tow. Spółdz. —, —. Bank Zachodni 30.00. Bank Zjedn. Ziem Pol. 3.30 Brnk Zw. Sp. Zarobk. 70.00. Kijewski 80.00. Siła 100.00 Chodorów 178.00 Czersk 1.03 Gostawice 80.50. Cukier 87.50. Łazy 0.42 Wysoka 134.00. Nobel 43.00. Węgiel 109.00 114.00. Firlej 57.00 Cegielski 47.00 51.00. — Lilpop 40.00 — 40.00 Modrzejów 8.95. Norblin 207.00. Ostrowiec 85.75 89.00 Rudzki 54.52. 56.00 Starachowice 64.00 — 63.50 — Zieloniewsk 22.00. Zawiercie 33.50 Zyrardów 17.00. 17.35 — 17.50 Borkowski 3.75 — 3.70. Bank Handlowy 123.00. Elektryczność 103.00 Częstocice 3.25 — 3.30. Parowóz 36.00 — 35.00. Puls 9.25 — 9.50. Spiess 103.00 105.00. Michałow 0.66 Orleń 12.25. Spirytus 37.00 — 38.00. Habersbusch 156.00 Żegluga 0.41 — 0.41

Notowania pozagiełdowe

z dnia 16 b. m. godz. 10 w.

Akcje, Tendencja słabsza.
Dolar amer. 8.88%, Bank Polski 154.25.
Cukier 78.25. Węgiel 108.00, Modrzejów 8.95, Lilpop 39.60, Starachowice 63.50 (423), Zyrardów 17.00. Rubli 100 złotych 470, 100 złotych w złocie 172.00.
Listy Zastawne złotowe słabsze.
Obroty bardzo małe.

Z RADJOSTACJI WARSZAWSKIEJ.

SOBOTA.

11.40 — 12.00 Komunikaty PAT. 12.00 Sygnał czasu, komunikat lotniczo - meteorologiczny oraz nadprogram. 12.20 — 13.00 Koncert z płyt gramofonowych „Actuelle“ wytwórni S-ki Akc. „A. Klimkiewicz“. 14.30 — 15.00 Komunikaty PAT. 15.00 — 15.20 Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy oraz nadprogram. 15.20 — 16.00 Przerwa. 16.00 — 16.25 Odczyt p. t. „Szkoła wychowania organicznego w Ameryce“ wygłosi dr. Ignacy Mysłicki. 16.25 — 16.40 Nadprogram i komunikaty. 16.40 — 17.05 Odczyt p. t. „Działalność samorządu w zakresie aprowizacyjnym“ wygłosi dr. Leon Biegeleisen. 17.05 — 17.20 Komunikaty PAT. 17.20 — 17.45 Odczyt p. t. „Walka ze zbytkiem i rozrzutnością pań rzymskich“ wygl. dr. Gustaw Przychocki. 17.45 — 18.15 Program dla młodzieży. P. Wanda Prażmowska wygłosi pogadankę p. t. „Stołownicy zza okna“, 18.15 — 18.55 Koncert popołudniowy. Śpiewy oraz recytacje chóralskie i solowe w wykonaniu dzieci szkoły powszechnej. 18.55 — 19.05 Komunikat PAT. 19.05 — 19.15 Komunikat rolniczy. 19.15 — 19.35 Rozmaitości wypowie p. Ludwik Lawiński. 19.35 — 20.00 „Radjokronika“ — wygłosi dr. Marjan Stępowski. 20.00 — 20.30 Przerwa. 20.30. Koncert wieczorny. Muzyka lekka. W przerwie koncertu. biuletyn „Messenger Polonais“ w języku francuskim. 22.00 — 22.05 Sygnał czasu i komunikat lotniczo - meteorologiczny. 22.20 — 22.30 Komunikaty: policyjne, sportowy oraz nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej. 23.30 — 23.45 Komunikaty PAT.

NIEDZIELA.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. 12.00 Sygnał czasu i komunikat lotniczo - meteorologiczny oraz nadprogram. 12.10 — 14.00 Transmisja koncertu popołudniowego z Filharmonii Warszawskiej. Koncert, organizowany przez Wydział Oświaty i Kultury Magistratu m. st. Warszawy wespół z dyrekcją koncertów symfonicznych Filharmonii Warsz. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna pod dyr. Kazimierza Witkowskiego i prof. Wacława Kochańskiego oraz Aleksandra Szafranska (spiew) i Wł. Wochniak (skrzypce). 14.00 — 14.20 Odczyt p. t. „Jak oszczędnie zaopatrzyć się w paliwo“ (Dział „Rolnictwo“) wygl. inż. Marjan Jackowski. 14.20 — 14.40 Odczyt p. t. „Ochrona ptaków“ (Dział „Rolnictwo“) wygłosi p. Stefan Wrzykowski. 14.40 — 15.00. Odczyt p. t. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze“ (Dział „Rolnictwo“) wygłosi p. Szczepan-Mędzrecki. 15.00 — 15.10 Komunikat meteorologiczny. 15.15 — 17.20 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej, organizowanego przez Wydział Oświaty i Kultury Magistratu m. st. Warszawy wespół z Dyrekcją koncertów symfonicznych. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna pod dyr. Józefa Ozimieńskiego p. Matylda Polińska - Lewicka (spiew), p. Leopold Dworakowski (skrz.) i prof. Ludwik Urstein (akomp.). 17.20 — 17.40 Rozmaitości wypowie p. Ludwik Lawiński. 17.40 — 18.30 Audycja literacka. Autorecytacja p. Hłakowiczówny. 18.30 — 18.45 Komunikaty PAT. 18.45 — 19.10 Transmisja z Krakowa. Odczyt p. t. „Hetman Jan Tarnowski“ wygłosi prof. W. Bogatyński (Dział „Historja Polski“). 19.10 — 19.33 Odczyt p. t. „Szlaki komunikacyjne w Polsce“ wygl. prof. Al. Janowski (z cyklu odczytów popularnych p. t. „Wszystko dla wszystkich“). 19.35 — 20.00 Odczyt p. t. „W dorzeczu Amazonek“ wygl. p. Zbigniew Zaniewicki. (Dział „Podróże i przygody“). 20.00 — 20.30 Przerwa. 20.30 Koncert wieczorny — wespół z dwiema stacyami nadawczymi „Polskiego Radja“: Warszawy i Katowic. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimieńskiego, Maria Bielecka (spiew), Kazimierz Blaszko (wiolonczela) i Zbigniew Dymmek (fort.). 22.00 — 22.05 Sygnał czasu i komunikat lotniczo - meteorologiczny. 22.05 — 22.20 PAT. 22.20 — 22.30 Komunikaty: policyjne, sportowy, oraz nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej. 23.30 — 23.45 Komunikaty PAT.

PERSKIE OKO

„TIK - TAK“.

„Poważną stratę“ poniosło „Perskie Oko“ przez nieobecność w tym programie Elny Gisteld. Ale trudno... Niema jej. Pozostały zespół stara się stratę tę wyrównać. Bodo, fika kozy, tańczy, śpiewa, nartuje; p. Kamińska rozdaje podarki, p. Kościeszanka — uśmiechy, p. Roland „awodzi“ Kościeszankę, a Walter, jak to zawsze, wesoly.

Sam program nie odbiega od szablonu. Niema w nim nic nowego. Już widzieliśmy wiele razy Zakopane i narcyzarzy, i pociągi, i fryzjera, i parodię teatru na prowincji.

Najwięcej wesołości budzi piosenka „Rafałek jedź do Zakopanego“, tak aktualna i łatwa do naśladowania... gdyby nie ceny w zakopiańskich pensjonatach... Iks.

Robotnicy pobierajcie swoje pismo codzienne

NUMER ŚWIĄTECZNY „ROBOTNIKA“

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wydajcie numer świąteczny w znacznie zwiększonej objętości. Obok wielkiej i bogatej treści części red. oraz zwiększonego dodatku dla dzieci zamierza Administracja starannie wyposażyć

DZIAŁ OGŁOSZEN
TEGOŻ NUMERU

Zlecenia należy nadsyłać najpóźniej do dn. 21 grudnia. Wszyscy zainteresowani, oceniając korzyści reklamy w „ROBOTNIKU“ zechcą pospieszyć się ze zleceniami do tegoż Numeru świątecznego.

Administracja „ROBOTNIKA“ Warszawa, Warecka 7, tel. 120-13.

LOT LINDBERGH DO MEKSYKU



LINDBERGH



MAPA LOTU LINDBERGH

Sławny zdobywca oceanu, lotnik Lindbergh dokonał ostatnio wspaniałego lotu z Nowego Jorku do Meksyku, gdzie był witany przez ca-

łe społeczeństwo z prezydentem Callosem na czele. Lot odbywał się bez przerwy, chociaż długość drogi przewyższała 3.000 kilometrów.

ZE SPORTU

Z ZARZĄDU W. R. S. K. O.

Ostatnie uzupełniające wybory w Zarządzie WRSKO wyniosły na stanowisko prezesa teje instytucji tow. Wesdeckiego, znanego i cenionego działacza na niwie sportu robotniczego.

Prezesa ta daje rękojmię, iż działalność WRSKO będzie fachowa i energiczna.

Pierwszym wiceprezesem pozostał tow. Wilczyński, drugim wicepr. obrano tow. Tytelmana.

ZAPRAWA ZIMOWA ROBOTNICZYCH KLUBÓW STOLICY.

Myli się ten, kto sądzi, iż sport robotniczy wraz z nastaniem zimy pograża się w głęboki sen. Tak było jeszcze kilka lat temu. Obecnie energiczna praca Warszawskiego Rob. Sport. Okręgowego Komitetu zmieniła radykalnie stosunki niedawnej przeszłości. Pomimo sezonu zimowego, zaprawa odbywa się wszędzie, gdzie tylko można się zorganizować. Jednym słowem, praca wrę. Oto garść jej szczegółów:

Na pierwsze miejsce musimy wysunąć Kurs Instruktorów W. R. S. K. O., który odbywa się, jak wiadomo, w sali szkoły miejskiej przy ulicy Chłodnej i cieszy się wielką frekwencją.

Z pośród czterech ośrodków, poświęconych treningom poszczególnych klubów robotniczych, czynne są obecnie dwa; pierwszy w lokalu Skry, drugi przy ul. Białoleckiej na Nowem Brudnie, gdzie trenują członkowie Kordjana.

Następne dwa otwarte zostaną niebawem, a mianowicie:

Już jutro nastąpi inauguracyjne otwarcie Ośrodka na Karolkowej, przeznaczonego dla Sarmaty, Czerwonych i TUR (Wola). Treningi prowadzić będzie tow. Chabrera, znany bokser Skry oraz instruktor W. R. S. K. O. W najbliższych dniach przybędzie czwarty Ośrodek, w szkole przy ul. Wilanowskiej. Otwarcie tego Ośrodka zawdzięczać należy w głównej mierze energii tow. Mamczara. Treningi będą odbywały kluby: Powiśle oraz RKS Świt (fuzja dawnego Świtu i Koła Kolarzy Gazowni).

DZISIEJSZY MECZ PING-PONGOWY.

Dzisiaj odbędzie się w lokalu Makabi mecz ping-pongowy między mistrzem robotniczym Warszawy — Gwiazdą, a jedną z najlepszych drużyn stołecznych Makabi. Początek o godz. 18.

SEKCJA PIŁKI NOŻNEJ W AZS-ie.

Dowiadujemy się, że AZS pozyskał sekcję piłki nożnej, do której zgłosił się a-klasowy klub piłkarski Orkan, składający się

ORYGINALNY WYPADEK SAMOCHODOWY.



Z powodu wielkiej zawieruchy śnieżnej, zdarzył się w Waszyngtonie ciekawy wypadek samochodowy. Spróchniałe już dawno zważyło się na przejeżdżający w tej chwili samochód, jednak nie spowodowało żadnych ofiar, gdyż upadło na siedzenie tuż obok szofera.

Z sądów.

ZA POBICIE BISKUPA KOŚCIOŁA NARODOWEGO.

W Sądzie odwoławczym zatwierdzono wczoraj wyrok na 3 studentów, oskarżonych o pobicie biskupa Kościoła narodowego Hodury.

Wyrokiem Sądu skazano: Wiśniewskiego na 1 miesiąc aresztu, Mateckiego na 2 tygodnie aresztu, Kiełkiewicza na 3 dni aresztu. Bronili adw.: Leon Nowodworski, Dmowski i Muszalski, I. K.

O FAŁSZOWANIE CZEKÓW AMERYK.

Sprawa o fałszowanie czeków: „American Express Company” była rozważana ostatnio przez Sąd Apelacyjny.

Od wyroku Sądu Okręgowego odwołał się: Olgierd Łatkiewicz, skazany przez pierwszą instancję na rok więzienia, i Jan-kiel Lewinberg, skazany na 2 lata. Inni oskarżeni w liczbie pięciu, skazani na karę więzienia, pogodzili się z losem.

Sąd Apelacyjny zbadał świadków: W. Szrankego, Wł. Grydgiera, Piętkowskiego, M. Szabrańskiego i Bachracha.

Po wysłuchaniu głosów stron, Sąd Apelacyjny uniewinnił Olgierda Łatkiewicza, zatwierdzając karę, wymierzoną Lewinbergowi.

TEATR I MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

- Wielki** o 8-ej w. „Król Roger”
- Narodowy** o 8-ej w. „Dziady”
- Letni** o 8-ej w. „Fenomenalna umowa”

Teatr Wielki. Dzisiaj „Król Roger”, jutro o g. 3 pop. „Pan Twardowski”, wieczorem „Lakme”.

Teatr Narodowy. Codziennie „Dziady” Mickiewicza. W próbach komedia Perzyskiego p. t. „Lekarz miłości”.

Jutro o g. 3.15 „Pan Damazy”.

Teatr Letni. Codziennie „Fenomenalna umowa”.

Jutro po pol. „Nie wywiódł jej w pole”.

Teatr Polski. Dzisiaj „Aby żyć”.

Jutro o g. 4 komedia „Wojna wojnie”.

Teatr Mały. Dzisiaj komedia Savoir „O-sma żona sinobrodęgo”.

Jutro o g. 4 pop. komedia Kiedrzyńskiego „Nie trzeba się niczemu dziwić”.

Teatr Praski. W próbach „Słuby panienskie” Fredry.

Stołeczna operetka w teatrze Nowości. Dzisiaj „Królowa”, Początek o godz. 7-mej minut 15.

Wielka rewja w teatrze Nowości. „Jak i gdzie”. Początek o godz. 10-tej wieczorem.

Jutro o g. 4.30 rewja „Jak i gdzie”.

W najbliższych dniach premiera wspaniałej rewji „Hokus - Pokus”.

Teatr Qui Pro Quo. Dzisiaj pełna humoru i satyry rewja „Pokój pokojowi”.

Teatr „Czerwony As”. Codziennie „Warszawa tańczy”.

Teatr „Karuzela”. Codziennie arcywesoła rewja „Tylko za gotówkę”.

Teatr „Perskie Oko”. Dzisiaj rewja „Tik tak”.

Znicz (Śniadeckich 5). Jutro o godz. 12 w pol. bajka „Zaklęty pałac”.

„Wesoła Jama” w „Eldorado”, ul. Hoża nr. 29. Dzisiaj premiera rewji p. t. „Czy takie są jeszcze?”

Teatr dla dzieci w „Capitolu”, ul. Marszałkowska 125, wystawia w niedzielę o g. 12 m. 15 w południe baśń „Zaczarowane jabłuszko”. Nadto „Panienci Szastalskie”.

Cyrk. Powtórzenie programu premiery grudniowej.

Koncert uczniów szkoły im. Fryderyka Chopina. W sobotę dn. 17 b. m. odbędzie się w sali Konserwatorium koncert uczniów wyższej szkoły muzycznej im. Fryderyka Chopina. Na program składają się najcenniejsze utwory literatury muzycznej.

Z Filharmonji. Jutrzejczy poranek wypełnią utwory muzyki włoskiej. Solistami będą pp.: Szafrńska (śpiew), młody utalentowany skrzypek Władysław Wochniak uczeń prof. W. Kochańskiego. Dyryguje p. K. Wilkomirski.

Recital Leona Oborina. Zapowiedziany na poniedziałek recital świetnego pianisty Leona Oborina, 'aureata konkursu szopenowskiego, wywołał duże zainteresowanie zarówno ze względu na osobę koncertanta, jak i na program koncertu, imponującego ilością i doбором utworów muzycznych.

Robert Casadesus w sali Konserwatorium. Dnia 18 b. m. w sali Konserwatorium wystąpi ze swym poezjalnym koncertem mistrz gry fortepianowej Robert Casades-

us. W programie: Rameau, Couperin, Schumann, Debussy, Mussorgski, Balakirew i in. Bilety sprzedaje filja kas teatrow miejsk., Marszałkowska 98—„Orbis”.

Koncerty Wydziału IX Oświaty i Kultury Magistratu m. st. Warszawy. W nadchodzącą niedzielę odbędzie się: a) o godz. 3 m. 15 pop. w sali Filharmonji Warszawskiej III koncert symfoniczny (organizowany wspólnie z Dyrekcją koncertów symfonicznych) dla młodzieży szkół dokształcających. Piękny program wykonają: Orkiestra Filharmonji Warsz. pod dyr. J. Ozimińskiego, p. M. Polińska - Lewicka (śpiew), p. L. Dworakowski (skrzypce), prof. L. Urstein (akomp.) b) o godz. 4.30 pop. w sali Konserwatorium koncert (organizowany wspólnie z Związkiem Nauczycieli Przedszkoli). W programie muzyka polska i obca. Wykonawcy: IX i XV Koła śpiewacze Wydziału Oświaty i Kultury pod dyr. p. L. Kowalskiego, p. M. Mokrzycka (śpiew), dyr. J. Ozimiński (skrzypce), p. H. Ładosz (recytacja) i p. M. Zalewska (akomp.).

FABRYKA CZEKOŁADY i Zakłady Przemysłowe STEFAN MAJEWSKI

Warszawa, ul. Hoża N-r 67

Wielki obrót — mały zysk

Dlaczego możemy dać najlepszy towar i najtaniej sprzedać. Sprowadzamy surowce z pierwszych źródeł. Sprowadziliśmy maszyny największe i najdoskonalsze fabryki LIMANA. Zatrudniamy około 140 pracowników i sprzedajemy nasze wyroby po najtańszych cenach, pomijając detalistów i pośredników, sprzedajemy we własnych sklepach po ściśle fabrycznych cenach z najniższym zyskiem. Fabryka mieści się w własnym budynku urządzonym wzorowo i higienicznie. SKLEPY FABRYCZNE: Nowy-wiat 15 „Udziałowa”, Marszałkowska 89, Królewska 33, oraz w fabryce Hoża 67.

CENNIK

1 kg. Najlep. czekol. asor	zł. 10.80	1 kg. Landryny	zł. 2.80
1 " Miesz. wlos., składaj się z marm. czek i paler.	5.20	1 " Marmoladek owocow.	4.40
1 " Karmeli czekoladow.	6.80	1 " Zele	4.40
1 " Czekolady minion	7.80	1 " Pierników i piernicz.	
1 " Czekolady królewskiej	7.80	od zł. 3.80 do	5.40
1 " Czekolady marakaido	9.80	Tabliczka czek. od 70 gr. do	1.-
1 " Karmeli nadziewan.		Podwójna czek. od 1.40 do	2.-
1 " Karmeli miesz. Warszawskiej	3.80	1 kg. Znakom. czek. do got.	6.-
1 " Karmeli lecnicznych		1 " Tortu	8.-
śazowych, miodow. i ziołowych	3.20	1 " pralinowego	9.-

Wielki wybór paryskich bombonierek, figurek czekoladowych po najniższych cenach.

Wysyłamy od dwóch kilo za zaliczeniem pocztowym po nadesłaniu zadatku.

Dnia 18 grudnia r. b. w godzinach przedpołudniowych uruchomiona będzie linja tramwajowa Nr. 2-A z Placu Muranowskiego do osiedla „Miasto-Ogród”.

Wozny linji tej przebiegać będą temi samemi ulicami co linji Nr. 2 z przedłużeniem poza Kościół w Czerniakowie przez ulicę Powiślańską do osiedla „Miasto-Ogród”.

Pociąg na linji Nr. 2-A kursować będą co 18 minut. Odjazd pierwszego pociągu z „Miasto-Ogród” o godz. 6.01 minut. Odjazd ostatniego " z Muranowa " 22.09 " " z „Miasto-Ogród” o " 23.07 "

Równocześnie od 18 grudnia r. b. wozny tramwajowe linji Nr. 2 zamiast do Kościoła w Czerniakowie dochodzić będą tylko do ul. Chełmskiej (Wojtówki).

Odjazd pierwszego pociągu z Muranowa o godz. 5.12 min. " ostatniego " z Wojtówki " 6.03 " " z Muranowa " 22.18 " " z Wojtówki " 23.09 "

Pociąg na tej linji kursować będą również co 18 minut, wobec czego ruch na liniach 2 i 2-A na przestrzeni pomiędzy Pl. Muranowskim i Wojtówką odbywać się będzie co 9 minut.

Wielka Wyprzedaż GWIAZDKOWA

Bluzki cr. de paris 6 zł.	Szafroki ciepłe 18 zł.
Bluzki welniane 7.50 "	Koszulki ciepłe 6.50 "
Suknie ciepłe 15 "	Kalesony „ para 6.50 "
Suknie strojne 20 "	Swetry welniane 12 "
Suknie cr. de schin 50 "	Zakłady welniane 18 "
Chustki weln. 18 zł.	Kołdry ciepłe 12 zł.
Prześcieradła 4.80 zł.	Ręczniki 1.20 zł.
	Fartuchy 3.50 zł.

B-cia ZANDER, Marszałkowska 88.

KONKURS

Magistrat miasta Sosnowca ogłasza konkurs na posadę inżyniera drogowego.

Warunki przyjęcia:

- obywatelstwo polskie,
- posiadanie dyplomu inżyniera drogowego,
- posiadanie odpowiedniej praktyki przy budowie dróg.

Pobory wynoszą według VI grupy uposażenia pracowników państwowych, plus 15% dodatku komunalnego i inne ustawowe przewidziane dodatki.

Posada do objęcia natychmiast.

Oferty należy nadsyłać w terminie do dnia 28 grudnia r. b. pod adresem: „Magistrat miasta Sosnowca — Biuro Główne”.

WYPRZEDAŻ GWIAZDKOWA o 35% taniej.

Pracownia i magazyn parasol i lasek, torebek skórzanych własnego wyrobu w wielkim wyborze poleca **W. GELBLUM**

Warszawa, **KARMELICKA 2, róg Leszna**, tel. 130-73.

Przyjmuje się wszelkie obstalunki i reperacje.

Specjalna farbiarnia i garbarnia futer.

Przyjmuje do farbowania i wyprawy oraz do mycia.

Ostatni system Lipski.

Nowiniarska 11. M. Kirszenbaum i Ch. Brokowicz.

Prezenty gwiazdkowe!

Bluzki od 5 zł.
Sukienki od 8 zł.
Wetniane od 18 zł.
Jedwabne od 35 zł.
Paltta i kostiumy od 50 zł.
Pracownia krawiecko-kuśnierska Br. Unkielwicz, Hoża 54.

Gitarra solo młodosnikom, nauka gry poważnie traktującym. Niecała 10-13.

Patfony, Parlofony, muzyczne w wielkim wyborze oraz płyty najnowszych nagrań na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca Felgenbaum Błańska 1

Unieważniam zgubione świadectwo dojrzałości na nazwisko Izidor Gruckenstein wydane przez IV Gimnazjum

UBIORY męskie, garnitury marwarkowe 65, smokingowe 100, paltta 75. Futra 250. Wyprzedaż okazjna tylko przez grudzień. Warszawska Spółka Chrześcijańska, Wilcza 57-2, telefon 176-91. Niedziele otwarte.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 40, zwyczajne gr. 15, komunikaty i nadesłane gr. 60, nekrologi gr. 15, drobne za wyraz gr. 15. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 40 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.